

Czytelnicy pytają prezydenta
Ile kosztuje śmierć?

– Str. 3

– Str. 4

Zwierzenia intymne
Zezowaty Hyde Park

str. 5

str. 16

TYGODNIK SUWAŃSKI

Nr 26/88 Rok III

24 czerwca 1992

Cena 2000 zł

Organizatorem "Dziecięcej Wiosny Muzycznej" była Sekcja Wychowania Przedszkolnego przy Zarządzie Oddziału ZNP w Suwałkach. W imprezie wzięło udział 120 dzieci z siedmiu przedszkoli oraz 6 uczniów ze szkoły muzycznej (wychowankowie suwalskich przedszkoli).

Ogromny wkład pracy w przygotowanie koncertu wniosły 34 nauczycielki oraz dyrektorki przedszkoli: p. Jadwiga Ignatik (nr 4) – przewodnicząca miejskiej sekcji, p. Janina Szulc (nr 1) – scenariusz, p. Maria Lauryn (nr 19) – scenariusz, p. Dorota Dziech-

DZIECIĘCA WIOSNA MUZYCZNA

ciarz (nr 20) – scenografia, p. Teresa Zadykiewicz (nr 12), p. Marianna Jakubowska (nr 16), p. Ewa Nowikowska (nr 18). W imieniu Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. przy organizacji imprezy współpracowała p. Urszula Nalaskowska.

"Dziecięcą Wiosnę Muzyczną" uatrakcyjniły: kiermasz książek przygotowany przez Skład Księgarski Braci Karp, kiermasz słodczy zorganizowany przez p. Krzysztofa Wołczka, loteria losowa (na rzecz TPD), a także wystawa prac dziecięcych.

Za kulisami wrzało jak w przysłowiowym ulu: przebieranie się w szybszym niż zazwyczaj tempie, nerwowe oczekiwanie w kolejce na swój występ, ktoś się zagubił w tłumie wykonawców, ktoś szukał balonika, ktoś bał się, że zapomniał tekst...

Na scenie – wesoła zabawa, ciekawie wykonane tańce i piosenki, pokaz gracji i elegancji. Każde dziecko starało się wyrz-

dokończenie na str. 8 – 9

JESTEŚCIE NASZĄ NADZIEJĄ...

3 czerwca kolejni absolwenci LO im. M. Kopnickiej opuścili mury szkoły. Uroczystość wręczenia świadectw dojrzałości przebiegała w podniosłej, a jednocześnie niemal rodzinnej atmosferze. Absolwentów, ich rodziców, profesorów i przyjaciół zaszczylił swą obecnością m.in. J.E. ks. bp dr Edward Samsel i pan mgr Jerzy Musiałek – Wicekurator Oświaty w Suwałkach. Słowa podziękowań za nauczycielski trud

przeplatały się tego popołudnia z gratulacjami i pełnymi troski życzeniami, by wszystkie następne egzaminy w dorosłym już życiu tegorocznych absolwentów kończyły się sukcesem. Dotychczasowe ich osiągnięcia pozwalają spodziewać się, że życzenia się spełnią.

Najlepszą absolwentką jest Marzanna Rant, która dzięki uzyskaniu średniej ocen 5,05 i wzorowej postawie uczennicy dostąpiła zaszczytu

wpisania do Złotej Księgi Szkoły istniejącej od 1835 r. Do Księgi Olimpiad wpisani zostali uczestnicy finałów centralnych: Olimpiady Literatury i Języka Polskiego – Anna Kalska, Olimpiady Filozoficznej – Agnieszka Koza, Olimpiady Wiedzy Ekologicznej – Marzanna Rant i Konkursu "Dziedzictwo Ignacego Daszyńskiego – demokracja, niepodległość, humanizm" – Marta Osińska oraz uczestnicy finałów eliminacji okręgowych: Olimpiady Języka Francuskiego

dokończenie na str. 10

SUWAŁKI W NIEŁASCE WOJEWODY

Wydawanie pozwoleń na sprzedaż alkoholu wciąż wywołuje niemałe emocje. Wydaje je prezydent miasta. Zanim jednak podejmie decyzję, musi uwzględnić opinię miejskiej komisji przeciwkoalkoholowej oraz ogólny limit punktów sprzedaży alkoholu w Suwałkach ustalony przez wojewodę. Takie są wymagania sejmowej ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Coraz bardziej nie przystaje ona do dzisiejszej rzeczywistości. (Pisaliśmy o tym kilkakrotnie w "TS"). O jej zmianę zabiega Polska Partia Przyjaciół Piwa. Domaga się wyłączenia tego napoju spośród napojów alkoholowych, a zaliczenia do orzeźwiających, jak to jest czynione na całym świecie.

W ciągu ostatnich dwóch lat pracy komisji ustalone zostały czytelne zasady przyznawania koncesji. W pierwszej kolejności otrzymują je właściciele zakładów gastronomicznych. Istotne jest, by były one gustownie urządzone, a przede wszystkim by panująca tam atmosfera nie odstraszała, a zachęcała klientów do ich odwiedzania. Dlatego też najpierw zezwolenie wydawane jest na okres trzech miesięcy, a następnie (o ile nie ma zastrzeżeń) przedłużane. Trzeba też przyznać, że na skutek konsekwentnego stosowania tej zasady funkcjonuje w Suwałkach kilkanaście nowych lokali, do których można

wstąpić z przyjemnością.

W drugiej kolejności opinie pozytywną otrzymują właściciele sklepów spożywczych o przedłużonym czasie pracy, które są zaopatrzone w podstawowe artykuły spożywcze.

Ponieważ o sprzedaż alkoholu ciągle ubiega się więcej chętnych, niż jest miejsc, przyjęta została zasada – w pierwszym przyznawać pozwolenia tym, którzy ubiegają się po raz pierwszy.

Ostatnio coraz częściej o detaliczną sprzedaż alkoholu występują właściciele hurtowni oraz stacji benzynowych. Czy w tych przypadkach sprzedaż jest możliwa, orzec musi radca prawny.

Na pewno wydawanie pozwoleń nie sprawiałoby tylu problemów, gdyby ich ilość nie była limitowana. Zgodnie z ustawą powinna ona zależeć od ilości mieszkańców w danej miejscowości. Wydawałoby się więc, że kryterium jest jasne. Decyzja wojewody, który określa tę ilość po zasięgnięciu opinii sejmiku samorządowego, nie powinna wywoływać żadnych kontrowersji. Tak jednak nie jest. O ile kryteria, którymi kieruje się miejska komisja, są czytelne i decyzyjne w większości przypadków podejmowane są prawidłowo, to decyzje UW budzą wątpliwości, a ilustruje je tabela.

	Liczba mieszkańców	Ilość punktów ze sprzed. alkoh. do 4,5% pow. 4,5%	Liczba osób na jeden punkt do 4,5% pow. 4,5%
Suwałki			
Miasto i Gmina	69.286	114	38
EtK			
Miasto i Gmina	63.220	110	40
Giżycko			
Miasto i Gmina	36.822	128	40
Augustów			
Miasto i Gmina	35.860	97	30

(liczba mieszkańców – stan na koniec III kw. 1991 r. – dane z WUS)

Jedyne, co z niej wynika, to niechęć władz wojewódzkich do suwałczan.

Zasady wolnego rynku nie idą w parze z jakimkolwiek rozdzielnictwem. Alkoholizm w Polsce, a również w Suwałkach, to poważny problem, ale na pewno na jego rozwiązanie nie wpłynie limitowanie ilości punktów sprzedaży alkoholu. (r)

NOWY NABYTEK SUWAŁSKIEGO SZPITALA

16 czerwca 1992 r. w lokalu Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej w Warszawie została uroczystie podpisana umowa między przedstawicielami Fundacji, Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Suwałkach oraz firmy "Toshiba" w sprawie subwencji badań klinicznych w oddziale położniczo-ginekologicznym i noworodkowym suwałskiego szpitala.

Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej

wspomaga badania naukowe związane z ochroną zdrowia dziecka. Program badań prowadzony przez suwałskich lekarzy pod kierunkiem dr. hab. Tomasza Soszki przy współpracy zespołu analityków mgr. Jerzego Piszki został zaaprobowany przez Zarząd Fundacji. Subwencja w wysokości 1,3 mld zł została w całości przeznaczona na zakup wysokiej klasy ultrasonografu firmy "Toshiba".

KRONIKA POLICYJNA

W dniach 15 – 21 czerwca na terenie Suwałk zanotowano:

- 3 napady,
- 30 włamań i kradzieży (na sumę 288 mln),
- 3 wypadki drogowe,
- 1 samobójstwo,
- 1 utonięcie.

Wypadki drogowe

15 czerwca, jadący samochodem Polonez, 37-letni Marian F. nie zachował należytej ostrożności i przy skręcaniu uderzył w Fiata 126 P. Pasażerka "malucha" doznała ogólnych obrażeń ciała.

17 czerwca ok. godz. 23.20 w Białej Wodzie kierujący polonezem z nieustalonych przyczyn wjechał do rowu i uderzył w drzewo. Wskutek zderzenia samochód zapalił się. Kierowca poniósł śmierć.

Kradzieże i włamania

16 czerwca o godz. 2.00 do mieszkania przy ul. Daszyńskiego wszedł przez balkon nieznany mężczyzna. Sterroryzował właścicielkę i wymusił wydanie 180 tys. zł oraz 30 marek.

19 czerwca z wypożyczalni kaset video złodzieje zabrali 150 szt. kaset na kwotę 150 mln zł.

Tego samego dnia w miejscowości Mała Huta nieznany sprawca dostał się przez okno piwnicy do domku letniskowego i wyniósł pieniądze oraz biżuterię wartości 150 mln zł.

Bójka z postrzałem

19 czerwca w trakcie bójki koło restauracji "Jacwieska" 37-letni Andrzej B. oddał strzał z kbks, raniąc w głowę Andrzeja K. lat 26. Broń pochodziła z włamania do Komendy Ochotniczego Hufca Pracy.

INGRES BISKUPI W SUWAŁKACH

Wraz z utworzeniem diecezji ełckiej decyzją Ojca Świętego Jana Pawła II kościół parafialny pw. św. Aleksandra w Suwałkach podniesiony został do rangi konkatedry (współkatedry). W związku z tym 13 czerwca miał miejsce ingres do suwalskiej świątyni ks. bp. ordynariusza Wojciecha Ziembę i ks. bp. pomocniczego Edwarda Samsela.

W powitalnych uroczystościach uczestniczyła młodzież szkolna, przedstawiciele zakładów pracy, instytucji, poczty sztandarowe, duchowieństwo i mieszkańcy Suwałk.

W imieniu władz samorządowych powitał obu biskupów prezydent Suwałk Leszek Poźniak. Wyrzucił on przekonanie, że Kościół lokalny rozwijać się będzie z korzyścią dla mieszkańców naszego miasta. Swoich przełożonych powitał też gospodarz uroczystości ks. dziekan Przemysław Rogowski zaznaczając, że dzień ten przejdzie do historii liczącej 150 lat parafii suwalskiej.

Ks. bp ordynariusz Wojciech Ziemba wygłosił podczas mszy św. homilię, w której zwrócił uwagę

na przedstawiany ostatnimi czasy w zagranicznych środkach masowego przekazu nieprawdziwy obraz Polaków jako narodu nietolerancyjnego. Ziemia suwalska, na której wspólnie żyją społeczność polska i litewska, mające jednakowy dostęp do świątyń, z których mogą korzystać w sposób nieskrępowany, przeczy takiemu obrazowi. Mówił też o służebnej roli wszelkiej władzy wobec człowieka.

Ingres biskupi w Suwałkach to również stałe dyżury biskupa w naszym mieście, które zostaną w najbliższych dniach ogłoszone, oraz utworzenie nowych parafii: św. Kazimierza Królewicza na o. Północ przy ul. Witosa, Serca Jezusowego (w kościele gimnazjalnym) i Chrystusa Króla przy ul. Pułaskiego. (r)

PS W uroczystość św. Apostołów Piotra i Pawła, 29 czerwca o godz. 17.00 ks. bp ordynariusz W. Ziemba poświęci kościół pw. św. Kazimierza Królewicza przy ul. Witosa i dokona aktu erekcji nowej parafii. Na tę uroczystość serdecznie zaprasza ks. L. Łuba.

W dniu 26.06 w godz. 10.00 - 18.00 i 27.06 w godz. 9.00 - 13.00 Szkoła Podstawowa nr 10 w Suwałkach organizuje wystawę sprzętu komputerowego. Będą na niej prezentowane komputery Commodore i PC AT, oprogramowanie.

(r)

TYGODNIK SUWAŁSKI

Wydawca: Rada Miejska, Suwałki, ul. Mickiewicza 1, tel. 40-22 i 76-67. wew. 39 i 59. Redagują: Anatolia Gagacka (sekretarz redakcji), Zygmunt Gałaszewski (redaktor naczelny), Tomasz Kubaszewski, Ryszard Łapiński, Halina Wilk oraz stali współpracownicy – Elżbieta Bieryło, Jerzy Broc, Tadeusz Charnuszko, Zygmunt Filipowicz, Ewa Gawęcka, Grzegorz Kłoczko, Ewa Stąpór. Opracowanie graficzne i komputerowe: "ABZ" s.c., Suwałki, ul. Noniewicz 71, tel. 42-12 w. 33. Druk: Drukarnia WDK, Suwałki, ul. Pułaskiego 12. Nr indeksu 379948. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów oraz dokonywania zmian tytułów. Tekstów nie zamówionych nie zwraca się. Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

CZYTELNICY PYTAJĄ - PREZYDENT ODPOWIADA

Kioski na trawniku

- Dlaczego władze miasta nie usuwają kiosków Ruch-u znajdujących się przy Noniewicz: koło MDK i vis-à-vis szkoły nr 8. "Czy ja również mogę postawić budkę na trawniku lub parkingu?" - pyta jeden z czytelników.

Prezydent Leszek Poźniak:

- Nasza batalia z Ruchem trwa i jak na razie nie widać jej końca. Kioski odstawiśmy i nakazaliśmy ich właścicielowi wywiezienie. Ruch jednak się z tym nie kwapi. Podał Urząd Miasta do sądu o bezprawne usunięcie kiosków z miejsc, na których wcześniej stały. My z kolei, również w sądzie, będziemy

starali się wywalczyć nakaz ostatecznego usunięcia kiosków. Rozważamy również możliwość wniesienia osobnej sprawy o bezzasadne zajmowanie komunalnych gruntów. Do czasu sądowych rozstrzygnięć żadnych posunięć nie możemy wykonać.

Łączenie stanowisk

- Czy obowiązujące przepisy zezwalają na łączenie stanowisk we władzy ustawodawczej (Rada Miejska) i wykonawczej (Urząd Miejski)?

Prezydent L. Poźniak:

- Jak rozumiem, pytanie to wywołane zostało tym, że funkcję sekretarza UM objął jeden z rad-

nych, który dodatkowo jest przewodniczącym komisji gospodarczej rady oraz członkiem Zarządu Miasta. Rozważaliśmy ten problem dosyć wszechstronnie. Z prawnego punktu widzenia w zasadzie nie ma przeszkód. Można mieć natomiast pewne wątpliwości natury praktycznej. Na przykład, czy ta sama osoba powinna być jednocześnie sekretarzem i szefem komisji gospodarczej albo - członkiem zarządu i komisji rewizyjnej, która zarząd ma kontrolować. Musimy ten problem gruntownie przemyśleć i wyciągnąć właściwe wnioski.

Władza na targowiskach

Najważniejszym tematem ostat-

niego posiedzenia Zarządu Miasta były targowiska. Objeżdżiliście panowie większość suwalskich targowisk. Jakże wnioski?

Prezydent L. Poźniak:

- Ogólny jest taki, że dobrze się stało, iż otwieramy nowe targowisko na terenie po bazie PKS. Bo lustracja tzw. babskiego rynku znajdującego się przy ul. 1 Maja nie nasuwa zbyt optymistycznych wniosków. Większość mankamentów bierze się przypuszczalnie stąd, że na tego typu obiekt wyznaczono zbyt mały plac. Śmietniki cuchną, ubikacja w opłakanym stanie. Dziwne, że to wszystko dzieje się pod oknami Sanepidu. Pewne niedociągnięcia dostrzeżliśmy również na targowiskach prowadzonych na terenie byłej jednostki wojskowej. Mile byliśmy natomiast zaskoczeni tym, co ujrzeliśmy na Bakałarskiej. Szczegółowe wnioski wynikające z naszej kontroli wkrótce zostaną przez Zarząd Miasta opracowane.

(tk)

ILE KOSZTUJE ŚMIERĆ?

INTERES PEWNY I PERSPEKTYWICZNY

Tomasz Kubaszewski

Nie ma co ukrywać, że na śmierci można dobrze zarobić.

- Kredyt w wysokości 200 mln, który zaciągnęliśmy, uruchamiając firmę - mówi szef prywatnego zakładu pogrzebowego "Hades" - spłacamy regularnie...

Także w Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej, prowadzącym podobną działalność, nie przynosi ona strat. Choć ostatnie wyniki są nieco gorsze od tych sprzed paru miesięcy.

W ubiegłym roku w Suwałkach zmarło 671 osób. Zaś od stycznia do czerwca 1992 - 350. Średnio w ciągu dnia opuszcza więc ten świat prawie dwoje ludzi. Zdarzają się jednak miesiące, że zakłady pogrzebowe mają znacznie więcej zleceń. W "Hadesie" na przykład przez pewien czas na początku roku sprzedawano po 6 - 7 trumien dziennie.

Każda śmierć to zarobek dla tych, którzy myją i ubierają zwłoki, sprzedają trumny, kwiaty, wieńce, krzyże, zajmują się przewozem nieboszczyków, administrują cmentarzami, kopią tam doły, zasypują je, formują mogiły. Płacić trzeba także tym, którzy wyrabiają nagrobki oraz Kościołowi. Warto w tego typu interes inwestować, bo - choć może zabrzmi to brutalnie - jest pewny i perspektywiczny. Wiele w tej dziedzinie widzi więc swoją szansę. Mycie, ubieranie oraz

konserwacja zwłok to w Suwałkach domena spółki "NATA". Organizacją pogrzebów zajmują się: "Hades" i PGK. To ostatnie przedsiębiorstwo oraz parafia św. Aleksandra prowadzą cmentarze.

Stałe zlecenie od którejś z firm

nawet gs-owski sklep na Bakałarskiej. Stoją na ladzie obok dywanów, kosmetyków, naczyń.

Konkurencja jest coraz większa. Kilkanaście metrów od siedziby firmy "Hades" umieszczono sporej wielkości tablicę. Zachęca ona do korzystania z usług pogrzebowych przez... PGK. "Hades" zarzuca zresztą konkurencji wykorzystywanie, w sposób budzący spory zastrzeżeń, pozycji monopolisty na cmentarzu mieszczącym się przy Reja.

- Gdyby nam wydzierżawiono przynajmniej część cmentarza - mówią przedstawiciele firmy - obniżylibyśmy ceny związane z wykupem ziemi pod mogiły oraz ko-

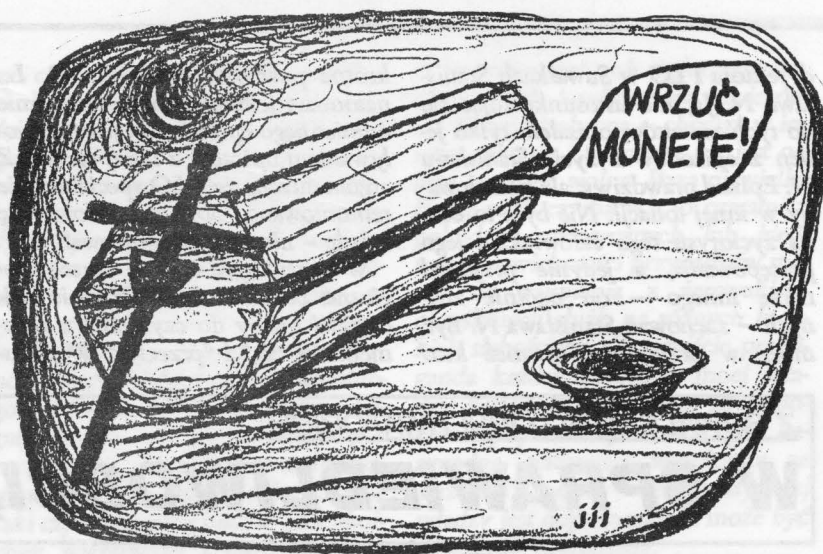
fachowcy z "NATY". Sto tysięcy za samo ubranie. Dwieście - za konserwację specjalnymi środkami zatrzymującymi proces rozkładu, trzysta - za pośmiertną toaletę. Szpital wojewódzki, który spółce "NATA" wynajmuje część prosektorium, ze swojej strony oferuje możliwość przetrzymania nieboszczyka w tutejszej kaplicy (5 tys. za godzinę) oraz w chłodni (100 tys. za dobę, podobno trzy razy taniej niż np. w Elku).

Wszystkie następne czynności można zlecić bądź "Hadesowi", bądź PGK. Ta druga firma, jeśli zamówi się u niej tzw. całociową usługę, z wykupieniem miejsca na cmentarzu na Reja włącznie, daje 20% rabat.

W "Hadesie" najtańsza trumna kosztuje 790 tysięcy. Najdroższa - dębowa - 1,9 mln zł. Możliwe jest wykonanie trumny na specjalne zamówienie, np. gdy nieboszczyk waży 170 kg (a taka sytuacja miała niedawno w "Hadesie" miejsce).

Krzyż wraz z figurką kosztuje ok. 140 tysięcy. Przewóz zwłok - 50 tysięcy. Następne 250 tysięcy za transport podczas pogrzebu, który odbywa się w granicach miasta (poza miastem - drożej). Przeciętny wianek wraz z szarfą wart jest ok. 300 tysięcy złotych. Nie ma więc praktycznie takiej możliwości, by w zakładzie pogrzebowym zapłacić mniej niż 1,5 mln zł. Suma ta wzrasta o kilkadziesiąt tysięcy lub więcej, gdy nieboszczykowi kupuje się nowe ubranie. Sam garnitur kosztuje w "Hadesie" ok. 730 - 760 tysięcy.

Zbliżone ceny obowiązują w PGK. Tyle samo za transport pod-

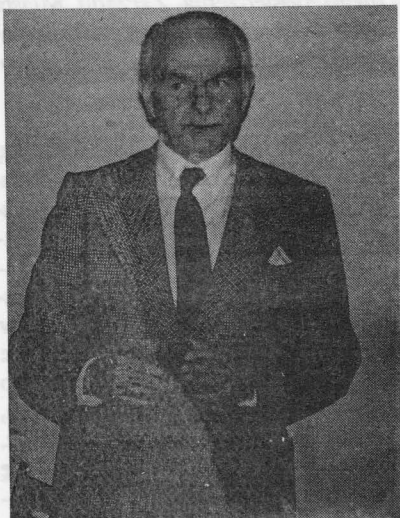

na wyrób trumien chciałby uzyskać pewnie każdy stolarz. Tymczasem, wbrew pozorom, dobrą trumnę nie tak łatwo zrobić. Najlepsze są ponoć te, które zmontowano przy użyciu minimalnej ilości gwoździ, odpowiednio zakonserwowano i pomalowano. Trumny można kupić w paru miejscach. Ostatnio zaczął nimi handlować

paniem dołów nawet o połowę w stosunku do obowiązujących w PGK. Podobnie było także w przypadku części usług pogrzebowych. Nasze ceny zmusiły konkurencję do znacznych obniżek.

Pierwsze kilkadziesiąt tysięcy złotych trzeba wydać, gdy śmierć nastąpiła w szpitalu i zwłokami zajmują się

dokończenie na str. 11

W maju br. gościł w Suwałkach (na zaproszenie STG im. prof. S. Soszki) prof. Włodzimierz Fijałkowski – położnik i ginekolog, twórca polskiej odmiany psychoprofilaktyki porodowej, inicjator sieci szkół rodzenia, propagator szeroko pojętej ekologii, w szczególności ekologicznego spojrzenia na płć człowieka i jego życie seksualne. Oto garść refleksji wyniesionych z tego spotkania.

Cywilizacja (technicyzacja życia) coraz bardziej oddala człowieka od natury, ale też i człowiek coraz częściej zaczyna pragnąć natury i poszukiwać przejawów naturalności. Bywa i tak, że naturalne środowisko jest tak zniszczone, że nie ma w nim czego szukać. Tu paradoks: coraz usilniej dążymy do natury, a ona się od nas oddala, ginie, staje się jedynie wspomnieniem czegoś pięknego, dobrego, zdrowego, czegoś co było. Toteż pojawia się wiele ruchów pragnących uchronić przed zniszczeniem to, co najcenniejsze – przyrodę.

Dostrzegamy, że ekologia to nie tylko proszki do prania nie zatrujące wody, nie tylko sałata i mar-

chewka, które można zjadać bez obawy zatrucia, czy domy z naturalnych surowców, które nie będą straszyły szkodliwym rakotwórczym promieniowaniem. Ekologia dotyczy nas bliżej, niż można by przypuszczać. Ekologicznego poszanowania domaga się w równej mierze środowisko, które nas otacza, społeczeństwo, rodzina, jak i nasz organizm. Jesteśmy przecież częścią przyrody, krótkowzroczna jest zatem dbałość o czyste powietrze, wodę, glebę przy jednoczesnym zatrutowaniu samego siebie, fałszowaniu się chemią, hormonami. Nie możemy być jak daleko widz zachwycony pięknem dalekiego krajobrazu, rozbijający głowę o stojący tuż tuż potężny słup.

Profesor Fijałkowski w wykładzie

Ekologiczne spojrzenie na prokreację to promocja świadomości i odpowiedzialności, to nowy styl życia, na który składa się m.in. naturalne planowanie rodziny, przygotowanie do porodu, naturalne karmienie. Planowanie rodziny w tym wymiarze umożliwiają naturalne metody regulacji poczęć: metoda Billingsa, polegająca na obserwacji i określaniu cech śluzu szyjkowego, i metoda objawowo-termiczna, która opiera się na codziennym pomiarze podstawowej temperatury ciała i obserwacji sygnałów organizmu mówiących o zmianach w trakcie trwania cyklu – biologicznego rytmu płodności.

Warto podkreślić, że ekologiczne pojmowanie płciowości i prokrea-

cyjne na sytuację dziecka w wewnątrzmacicznym etapie życia i matkę chroniącą to dziecko, a nie, jak to jest tradycyjnie, na kobietę ciężarną i to tylko z perspektywy jej odczuć. Świadome i aktywne przygotowanie pozwala, oczywiście poza przypadkami patologicznymi, na prawidłowy i właśnie naturalny poród, który jest pojmowany przez matkę jako czynność fizjologiczna i trudne zadanie, którego nie trzeba się bać, ale jak najlepiej rozwiązać. Naturalne przygotowanie do porodu wpływa, podkreślał profesor Fijałkowski, na rozwój ojcostwa we wczesnej fazie życia dziecka. Rodzice bardzo wcześnie nawiązują z poczętym dzieckiem osobowy kontakt, który umożliwia "rodzenie się macierzyństwa i ojcostwa".

Wreszcie naturalne karmienie – źródło wzruszeń i wspaniałych przeżyć matki – jest niezbędne dla prawidłowego biologicznego i psychicznego rozwoju dziecka, ale jest również niezbędne dla rozwoju prawidłowych więzi osobowych dziecka i matki. Warto tu nadmienić, że w krajach zachodnich, szczególnie w Szwecji, współczynnik naturalnego karmienia niemowląt przynajmniej do 6. miesiąca życia wynosi ok. 90%.

Spełnienie powyższych warunków daje możliwość pełnego rozwoju rodziny, życia zgodnego z prawami natury, przebiegającego w zgodzie z biologicznym rytmem. Im dalej człowiek odejdzie od natury, tym szybciej zniszczy samego siebie.

Suwałskiemu Towarzystwu Ginekologicznemu im. prof. S. Soszki należą się wyrazy uznania za kolejną cenną inicjatywę w dziedzinie oświaty zdrowotnej.

opracowała:
Lidia Kłoczko

UKRYTA EKOLOGIA

dzie wygłoszonym do lekarzy, pielęgniarek i położnych w suwałskim Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym położył duży nacisk na ekologię w wymiarze ludzkiego organizmu, szczególnie w sferze płciowości, a w konsekwencji prokreacji. Światowym wyrazicielem ekologicznej dbałości o życie człowieka jest organizacja pod nazwą International Federation for Family Life Promotion (Międzynarodowe Towarzystwo Promocji Życia w Rodzinie), odrzucająca środki antykoncepcyjne (hormony, chemia, kształtki wprowadzane do organizmu niszczące jego naturalne środowisko) na rzecz naturalnych metod opartych na biologicznym rytmie płodności – niepłodności.

cji zupełnie nie musi być związane z religijnością lub inaczej – religijność nie jest warunkiem dbałości o czystość wody czy powietrza. Należy wreszcie przełamać stereotyp, że naturalne metody regulacji poczęć to wymysł i pole działalności Kościoła i garstki maniaków, a wskazać, że to metody stworzone przez przedstawicieli nauk przyrodniczych (ściśle medycyny) w osobach np. dra K. Keefe'a, dra J. Rotzera, dra J. Billingsa. W krajach rozwiniętych z naturalnych metod korzysta 25% małżeństw (wg WHO), a tylko znikoma częśćka podaje jako motywację pobudki religijne.

Przygotowanie do naturalnego porodu to szerokie i świadome spo-

Poniższy tekst, napisany na kanwie materiału zamieszczonego w "TS", porusza sprawy wybiegające poza wydarzenia związane z konkretnym człowiekiem oraz zajmuje się tematyką dotyczącą "teczek" agentów i współpracowników UB i SB. Pośrednio dotyczy każdego – kto żył i działał w poprzednim ustroju.

Gdyby nie podpis pod artykułem "Nie wie prawica..." ("TS" nr 24), trudno by było mi uwierzyć, że napisał go kolega – nie tylko redakcyjny – Ryszard Łapiński. Użyte słownictwo: "panisko", "na zbity pysk", "iść z nim na wódkę" itp. oraz inkwizycyjny i mentorski ton – jakoś nie pasują mi do dotychczasowego obrazu kolegi Rysia. Coś – może jedynie na chwilę – stłumiło w nim matematyczny racjonalizm i chrześcijańskie widzenie człowieka.

Z jego inicjatywy na łamach "TS" ukazał się przedruk z "ŻW", w którym, poza głównym tematem, przedstawiono negatywny obraz byłego

dyrektora I LO w Suwałkach Stanisława N. Ja, nie ustosunkowując się do tych zarzutów, opisałem tylko jeden z epizodów z życia Stanisława N. Epizod prawdziwy, ale namalowany w innej tonacji. Nie była to ocena życiorysu tego człowieka i jego postępowania, a jedynie przykład także innego – od ogólnie znanych – zachowań Stanisława N. Być może w przyszłości również ktoś

krotne powtarzanie nie razi R. Ł., natomiast jednorazowe przytoczenie odmiennego epizodu jest już "wywoływaniem upiorów z innej epoki". Z argumentacją, że I LO specjalnie nie remontowano, aby zlikwidować tę szkołę – nie będę polemizował.

W matematyce są dwie wartości logiczne: prawda i fałsz. W życiu najczęściej mamy do czynienia z argumentami "za" i "przeciw". Wyjątko-

wych ewidentne błędy – a nawet czynny niegodne. Trudniej pochylić się nad człowiekiem – kiedyś, a może też obecnie błędzącym – i ukazać jego różnorodność zachowań. Nie ma to nic wspólnego z "wybielaniem" lub naiwnym bagatelizowaniem postępowania zasługującego na napiętnowanie. Oczywiście trzeba mieć świadomość, że droga życiowa – inna od mojej – niekoniecznie jest błęd-

Z SUWAŁSKIEGO OBSERWATORIUM

W SPRAWIEDLIWOŚCI, PRAWDZIE

ujawni fakt, że np. solidarnościowy przedstawiciel kuratorium zaproponował byłemu członkowi sekretariatu KW PZPR objęcie funkcji kierowniczej w szkole. Z pewnością byłby to ewenement.

Większość z przytoczonych przez R. Łapińskiego argumentów, osądzających negatywnie Stanisława N., znalazła się już w uprzednio wspomnianym przedruku. Nawet ich wielo-

wo rzadko zdarza się, aby np. argumenty "za" stanowiły 100 %, a "przeciw" – 0 % lub odwrotnie. W skomplikowanych, wielowymiarowych wydarzeniach nie pozbawiamy nikogo prawa do tego ułamka całości, który jest odzwierciedleniem również słuszności niektórych jego argumentów.

W obecnym czasie łatwo jest punktować "komuchów", w tym mają-

nien.

Ostatnio prymas J. Glemp w radiu watykańskim powiedział, że rozliczenie przeszłości w Polsce winno się odbywać "w sprawiedliwości, w prawdzie i w miłości". Dla mnie sprawiedliwość to m.in. możliwość przytoczenia pozytywnego epizodu, gdy wcześniej przytoczono wiele negatywów. Prawda to m.in. opis faktu, który rzeczywiście miał miejsce. Mi-

ZWIERZENIA INTYMNE

– Jak chyba każda kobieta w ciąży obawiała się porodu – bólu i ewentualnych komplikacji. Choć zawsze sobie powtarzałam, że cierpienie, które mnie czeka, ma przecież cel – narodziny nowej istoty i tylko to jest ważne – zrobić wszystko, aby pomóc swojemu dziecku zdrowo przyjść na świat.

Stąd też moje zainteresowanie szkołą rodzenia. Wiedziałam, że specjalna gimnastyka oraz ćwiczenia oddechowe lepiej przygotowują mnie do porodu nie tylko fizycznie, ale również psychicznie. Chciałam też zdobyć informacje na temat pielęgnacji noworodka i karmienia piersią. No i najważniejsze – pragnęłam rodzić z mężem, co jest możliwe właśnie po kursie w szkole rodzenia. Bardzo sobie cenię to, że mąż mógł być przy mnie w tych trudnych chwilach. Chyba dlatego właśnie moje wspomnienia z porodu są przyjemne, a nawet radosne.

Cały czas wiedziałam, że ktoś przy mnie jest, że nie jestem pozostawiona sama sobie. Kiedy już było naprawdę ciężko, mąż dodawał mi otu-

chy, trzymając za rękę, pomagał znosić ból, masując mi plecy w czasie skurczów. Na pewno poradziłabym sobie również bez niego, ale nigdy nie doświadczyłabym tej wielkiej radości, kiedy to wspólnie z mężem patrzyliśmy na naszego synka w chwilę po jego urodzeniu.

To naprawdę wzruszające przeżycie.

Elżbieta Stefanowicz

– Prawie do końca ciąży żony nie mogłam się zdecydować czy "rodzić wspólnie". Niepewność ta towarzyszyła mi nawet na sali porodowej, kiedy niewyspany, na niewygodnym stołku czekałam całą noc na rozwiązanie. Dopiero w chwili, gdy nasz synek położony na brzuchu żony zaraz po urodzeniu z trudem otworzył oczy, wszystkie wątpliwości zniknęły, zrozumiałam, że tej nocy moje miejsce jest tutaj. Do dziś pamiętam z trudem opanowywane wzruszenie – łzy w oczach i drżenie całego ciała.

Gdy w chwilę później trzymałam moje "krucho" maleństwo na rę-

kach, pomyślałam, że każdy ojciec powinien towarzyszyć swemu dziecku w chwili jego narodzin.

Krzysztof Stefanowicz

– Pierwsza ciąża w wieku 35 lat i pełno obaw, a przede wszystkim strach, gdyż już przy pierwszej wizycie u lekarza dano mi do zrozumienia, że kwalifikuję się do "cesarki". Byłam przerażona i załamana – ogromnie bałam się operacyjnego rozwiązania i równie ogromnie pragnęłam w pełni świadomie urodzić dziecko. Często rozmawialiśmy z mężem, że najlepszym rozwiązaniem byłaby szkoła rodzenia (choć mąż od razu zastrzegł, że on nie chce uczestniczyć w porodzie), ale o takiej w Suwałkach nie słyszeliśmy. Ale raz przez czysty przypadek natknęłam się na ogłoszenie o takiej właśnie szkole. Nie mogłam doczekać się pierwszych zajęć, na które przyszło kilka par i ja – solo. Nie starałam się namawiać męża na uczestnictwo w porodzie, gdyż sama nie wiedziałam, czy aby na pewno chcę rodzić razem z nim.

Zajęcia prowadzone były w miłej i serdecznej atmosferze. Można było pytać o wszystko, dzielić się wrażeniami z przebiegu ciąży, niepokojami, wątpliwościami. Uczono nas, jak zająć się dzieckiem, jak je pielęgnować i karmić, a przede wszystkim jak pomóc mu w miarę bez stresów wydostać się na świat. Zajęcia gimnastyczne pozwoliły do końca utrzymać prostą sylwetkę, lekki chód, dobre samopoczucie i kondycję fizyczną.

Gdy w końcu przyszła ta oczekiwana chwila i rozpoczęła się akcja porodowa, stwierdziłam, że doskonale daję sobie radę z pokonywaniem bólu, że właściwie oddychanie wyraźnie go zmniejsza, i że w pełni panuję nad sobą i nad sytuacją. Mogłam też spokojnie i świadomie współpracować z położną odbierającą dziecko. Mój synek urodził się po 2 godzinach i 20 minutach. Byłam szczęśliwa, gdy położono mi go na brzuchu i mogłam go przytulić. Czy brakowało mi męża – może trochę, choć tak naprawdę nie wiem, czy zachowałabym w jego obecności spokój. Jedno wiem na pewno – bez szkoły rodzenia byłoby mi o wiele trudniej.

Absolwentka

SZKOŁA RODZENIA

Po grudniowym artykule znów wraca temat szkoły rodzenia. Temat, który powinien zainteresować nie tylko przyszłe mamy i tatusiów, ale młodzież i wszystkich tych, dla których dobro matki i dziecka jest sprawą najważniejszą. Mamusie mające kilkumiesięczne dzieci mówią, że poród to pestka. Dopiero potem zaczynają się problemy związane to z kupką, to ze spaniem, to znów jakiś katarek lub coś poważniejszego. Są też chwile szczęśliwe. Każdy tydzień, każdy

Poza tym ogromne znaczenie ma przygotowanie fizyczne kobiety. Od tego w dużej mierze zależy szybkość akcji porodowej. Szybciej też młoda mama wraca do formy sprzed ciąży. Takie właśnie przygotowanie psychiczne i fizyczne do porodu można uzyskać w szkole rodzenia, niezależnie od tego czy jest się w ciąży z pierwszym dzieckiem, czy z następnym.

Każde z 12 spotkań składa się z części teoretycznej, ćwiczeń fizycznych i oddechowych. Są to ćwicze-

nawet dzień wnoszą w życie dziecka coś nowego. Każdy uśmiech, każdy nowy gest sprawia im wiele radości.

Ale jak w ten nowy świat wejść bez wypominania dziecka: jesteś słodki, a tyle musiałam się nacierpieć, żeby cię urodzić. Jak wejdziesz w ten świat dziecko? Czy będzie to szok, uczucie bólu, zimna i osamotnienia, czy też zostanie przyjęte w rodzinnej atmosferze i przygarną je zaraz po urodzeniu ciepłe ręce mamy i taty. To zależy wyłącznie od nas – rodziców, od tego czy będziemy odpowiednio przygotowani na przyjęcie tego małego człowieka.

nia odpowiednie dla kobiet w ciąży. Tematy zajęć teoretycznych dotyczą emocjonalnej i fizjologicznej strony okresu oczekiwania na poród, przebiegu porodu i połoгу, karmienia i pielęgnacji niemowlęcia. Jest też możliwość rozmowy z uczestnikami poprzednich kursów.

Jeżeli chcielibyście (chcielibyście) coś więcej wiedzieć o szkole rodzenia lub boicie się porodu, napiszcie na adres: Szkoła Rodzenia, Stowarzyszenie Gaudium et Spes, ul. Kościuszki 71. Postaram się na wszystkie pytania odpowiedzieć.

Dorota Dzierżawa
kierownik Szkoły Rodzenia

łość bliźniego, w tym Stanisława N., to obok miłości Boga najważniejsza moja chrześcijańska powinność. Jeśli kogoś ona razi, to oznacza, że mamy różny światopogląd lub inaczej realizujemy go w praktyce. Gdy Polska przeżywa wyjątkowe trudności, trzeba aby jak najwięcej Polaków włączyło się w jej ratowanie. Tak jak w 1939 roku prawie wszyscy nasi rodacy, od prawicy do lewicy, bronili

ny człowiek ma dość kłopotów i trudności związanych z życiem codziennym. Oczekuje normalności, sprawiedliwości i kompetentnego zarządzania krajem. Mniej go interesują rozgrywki międzypartyjne, roszady, wzajemne opluwanie. I niech mi nikt nie wmawia, że pragnę bagatelizować nieetyczne zachowania, w tym spełnianie roli rzeczywistego konfidenta itp. Ocena takich czynów przez każdego odpowiedzialnego człowieka jest jednoznacznie negatywna. Ja też nie powierzyłbym zwierzchnich funkcji zdeprawowanemu agentom. Jednak oskarżenie o taki czyn nie może budzić jakichkolwiek wątpliwości i musi uwzględnić całokształt okoliczności. Ocena takich sytuacji oddałbym jedynie w ręce ludzi wyjątkowo roztropnych, odpowiedzialnych i głęboko ludzkich, co nie znaczy beztroško liberalnych. Nie oddałbym zawartości teczek na pastwę partyjnych bonzów i tzw. ludzkiej gawiedzi, w której często wychowują się kolejne zastępy nowych agentów i donosicieli. Nie znam władzy, która by nie korzysta-

ła z usług różnych informatorów, "kapusiów", konfidentów, szpiegów itp. Również obecna – chociaż w innym zakresie i formie – nie jest od tego zupełnie wolna. Poza niewielką liczbą osób czyniących to czasami z pobudek patriotycznych lub ideowych, w większości przypadków mamy do czynienia z zerowaniem określonych służb na różnych ludzkich słabościach. Oczywiście propaganda każdej ustrojowo innej władzy będzie przekonywać, że donoszenie poprzedniej władzy było karzygodne, natomiast współpraca ze służbami nowej, demokratycznej władzy jest dopuszczalna i może być dyskretnie nagradzana.

Poruszam tę sprawę, aby wyjaśnić, że agenci i donosiciele wyrastają również w wyniku odgórnego zapotrzebowania każdej władzy. W rozliczaniu poprzednich agentów jest zawsze pewna doza hipokryzji. W ocenie agentów każda władza stosuje moralność Kalego, czyli że dobry jest ten "kapuś", który donosi nam. W ocenie poprzednich teczek, obecnych i przyszłych oraz związanych

z nimi ludzi trzeba i te elementy wziąć pod uwagę.

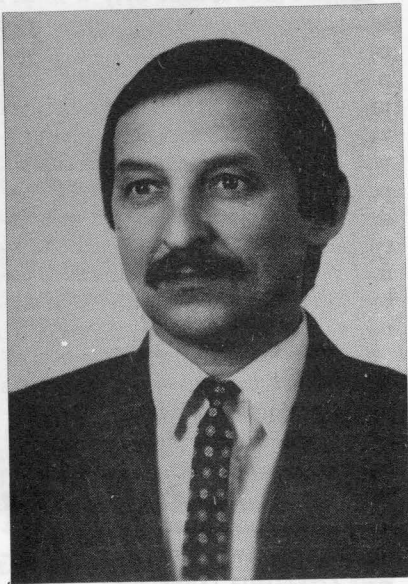
Oczywiście znów niewykluczone, iż ktoś mi zarzuci, że próbuję wybielać komunistycznych konfidentów i nie dostrzegam, iż obecne służby specjalne są już tylko oazą prawie patriotycznego zaangażowania. Władza, polityka i jej otoczek niewiele mają na ogół wspólnego z dobrymi obyczajami, podręcznikową etyką i moralnością. Oczywiście nie są one jednakowe w każdym okresie historycznym. Są lata lepsze i gorsze. Nie ma jednak okresów całkowicie "czystych". Jest to związane z naturą ludzką, która ma też swoje ciemne strony i nie są one jedynie pochodną ustroju.

Czy elementy wymienione w słowach prymasa wystąpiły w materiale R. Łapińskiego – obracającego się m.in. w sferach osób duchownych – pozostawiam ocenie tych Czytelników, którzy przeczytali "Epizod" i "Nie wie prawica..."

Jerzy Broc

I MIŁOŚCI

Polski. Okres zagrożenia wymaga wzniesienia się ponad osobiste – nawet uzasadnione – urazy, żale i różnice polityczno-swiatopoglądowe. Jątrzenie, ciągłe wypominanie, nienawiść do ludzi o innych poglądach, tworzenie frontów oporu wobec legalnie i demokratycznie wybranych władz to – zwłaszcza w obecnym czasie – zachowania niewiele mające wspólnego z patriotyzmem. Przecięt-

– Sprawa wywłaszczeń budzi ciągle wiele kontrowersji. "Za komuny" były one przymusowe, władza wyznaczała ceny, najczęściej śmiesznie niskie, zasłaniając się "interese społecznym" i nie pytając właściwie o zgodę właściciela, dokonywała wywłaszczeń tam, gdzie się jej tylko podobało. Niestety, ludzie narzekają, że w

Sportową od Wojska Polskiego do Buczka. Urząd oferował właścicielom posesji, którą trzeba było wywłaszczyć, mieszkanie zamienne i 450 mln zł. Oni jednak zażądali 900 mln. Zmieniliśmy projekt i ominęliśmy w planach tę posesję, ponieważ nie stać nas było na taką kwotę. Właściciele przychodzili potem do Urzędu z prośbą, żeby ich jednak wykupić... Podobnie było przy ul. 23 Października i w innych miejscach. Ludzie żądają maksymalnych cen, bez względu na to czy są one w ogóle realne.

– No tak, ale gdy miasto sprzedaje swoje działki – ceny są już zupełnie inne. Np. użytkownicy garaży muszą obecnie wykupować ziemię po 300 tys. zł za metr kwadratowy...

– Taka cena ustalona została przez Zarząd Miasta w oparciu o wycenę biegłego. Są to bardzo niewielkie powierzchnie (tylko pod boksem garażu), ok. 20 mkw. W żadnym wypadku cena ta nie może być brana pod uwagę w pertraktacjach wywłaszczeniowych.

– Jak więc ceny są oferowa-

stwo. Wiem, że są z tym wielkie kłopoty...

– Rzeczywiście, niektóre sprawy ciągną się bardzo długo. Wynika to przede wszystkim z konieczności ustalenia stanu prawnego, tj. przejęcia dotychczasowej własności skarbu państwa na mienie komunalne. Trzeba to wszystko zinwentaryzować i założyć księgi wieczyste, stąd ta mitręga. W poprzednich latach nikt sobie takimi sprawami głowy nie zaprzętał, dlatego przejęliśmy całą schedę z wielkim nieporządkiem prawnym.

Ale sprawa znowu polega tu na czym innym. Byli właściciele przekonani są, że odzyskają swoją własność za darmo. Tymczasem tak nie jest – oni dostali już przecież kiedyś za nią jakieś pieniądze, często także mieszkania zastępcze, teraz więc będą musieli zapłacić...

– W jaki sposób oblicza się tę należność?

– Zwrot własności następuje po zrewaloryzowaniu odszkodowania, jakie otrzymał kiedyś właściciel od państwa, wg przelicznika określonego przez GUS. Jest taka specjal-

drażliwy w tym mieście. Chodzi mi o setki właścicieli domów i działek wzdłuż ulic Reja, Pułaskiego, w okolicach Dwernickiego, Wigierskiej i innych, którzy nie mogą wyremontować swego domu, ani go sprzedać, bo musieliby sprzedawać za bezcen (nie ma tam prawa zabudowy), ani pobudować nowego, bowiem w planie przestrzennego zagospodarowania przed 25 laty ktoś postanowił przeznaczyć ten teren np. pod park, budownictwo wysokie czy miejskie bulwary. Tych ludzi skazano na wegetację. Dlaczego np. ten, kto mieszka przy Pułaskiego, musi zostać biedakiem, a ten, kto ma działkę przy Noniewiczza – bogaczem, chociaż przecież obaj mieszkają w centrum, a prawo własności jest jednakowe dla każdego?

– Nowa ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym jest dopiero przygotowywana. Obowiązują nas niestety istniejące przepisy, które na pewno nie są doskonałe i przysną, że naruszają prawo własności. Miasto jednak musi mieć teren pod zabudowę wielkoblokową, parki, kina, z tym że nie zawsze stać je na to, żeby swoje plany w odpowiednim terminie zrealizować. Poza tym to wszystko się zmienia. Teraz np. w związku z zapowiedzianym otwarciem przejścia granicznego w Budzisku konieczna będzie droga łącząca Utratę z Reja, z której nie tak dawno zrezygnowano, więc z pewnością wywłaszczenia będą konieczne. Jeżeli chodzi o trójkąt pomiędzy Reja a Pułaskiego – część tego terenu została już wywłaszczona i zorganizowany będzie tam przetarg ograniczony dla spółdzielni mieszkaniowych na zabudowę wysoką, czyli bloki. Przysną jednak, że właściciele posesji mogą być zniecierpliwieni.

Halina Wilk

Wszystkim zainteresowanym powyższym tematem polecamy lekturę obowiązujących przepisów: Dziennik Ustaw Nr 30 z 1991 r., gdzie znajduje się tekst jednolity Ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniach nieruchomości z 29 IV 1985 r. oraz Dziennik Ustaw Nr 72 z 1991 r. – przepisy wykonawcze do powyższej ustawy.

O DZIAŁKACH, WYWŁASZCZENIACH I CENACH

HALINA WILK ROZMAWIA Z KIEROWNIKIEM WYDZIAŁU GEODEZJI URZĘDU MIEJSKIEGO ZYGMUNTEM CIBOROWSKIM

tej dziedzinie niewiele się zmieniło. Wywłaszczenia nadal są przymusowe...

– Obowiązuje nas ciągle ta sama ustawa z 1985 r., tyle że znówelizowana. Rzeczywiście – na potrzeby użyteczności publicznej, tzn. pod wysokie budownictwo, drogi, szkoły, przedszkola, ośrodki zdrowia, kościoły, boiska sportowe – wywłaszczenia są przymusowe. Różnica jest jednak taka, że zawarcie końcowej umowy poprzedzone jest pertraktacjami z właścicielem co do ceny. Bierze się tu pod uwagę opinię biegłego oraz ceny rynkowe, położenie działki, uzbrojenie itd. Właściciel może otrzymać także działkę zamienną...

– Tak, tylko że najczęściej te działki "w zamian" położone są w mało atrakcyjnych miejscach, np. na odległej Zielonej Górze, gdzie jest teren nieuzbrojony i brak dróg dojazdowych...

– Rzeczywiście, z różnych względów ciągle brak w Suwałkach dobrych terenów budowlanych, z wywłaszczeniami jednak nie jest tak, jak chce to Pani zasugerować. Najczęściej to właściciele chcą odsprzedać miastu swoją działkę i oczywiście osiągnąć najbardziej korzystną cenę – stąd wynikają trudności. Mamy wiele takich przykładów. Chcielibyśmy np. w swoim czasie przedłużyć ulicę

ne?

– Takie, jak wyjściowe ceny na przetargach, organizowanych przez Urząd Miasta. Najniższa stawka wynosi w tej chwili 43 tys. zł za mkw., wyznaczona na działki ziemieśnicze przy ul. Leśnej. Wyjściowa cena na działki w osiedlu Zielona Góra w drugim przetargu, który odbędzie się 24 i 25 czerwca, wynosi 45 tys. zł za mkw. (w pierwszym przetargu 50 tys. zł). Cena maksymalna przy pełnym uzbrojeniu terenu, w centrum, na ostatnim przetargu ustalona została wywoławczo na 90 tys. zł za mkw., a w wyniku licytacji osiągnęła 850 tys. zł za mkw.

– Jest jednak bardzo wiele osób, które chcą odzyskać swoją własność, wykupioną niegdyś, przed laty, za grosze przez pa-

na tabela, zawierająca przeliczniki dla wszystkich powojennych lat – dla każdego roku inny. Do tego trzeba dodać koszty, np. uzbrojenia, które poniosło miasto. Wychodzą z tego miliony. Np. za działkę ok. 23-arową w centrum, ze starą kamienicą – właściciel będzie musiał zapłacić około 650 mln zł plus koszty nakładów, jeżeli miały tam one miejsce. Ale np. przy ul. Powstańców Wielkopolskich za swoją byłą działkę właściciel zapłaci już tylko 6 mln zł. Zależy to od roku, w którym dokonano wywłaszczenia, no i od zainwestowania. Trzeba pamiętać, że zwrot może nastąpić tylko wtedy, gdy teren nie został wykorzystany zgodnie z celem, na jaki został wywłaszczony.

– Pozostaje jednak jeszcze inny problem, chyba najbardziej

KONKURSOWE OSTATKI

Dobiegły końca konkursy przedmiotowe szkół podstawowych. Udało się wreszcie odnieść w nich zwycięstwo suwalczanom. W finale wojewódzkim konkursu fizycznego I miejsce, uzyskując po 83 pkt., zajęły wspólnie Laura Maria Ludwikowska i Iwona Szpakowska ze Szkoły Podstawowej nr 5 – uczennice p. Janiny Koladko i p. Marka Bog-

dana.

Ponadto tytuły laureatów wojewódzkich zdobyli:

Aleksandra Baka – SP nr 5 – 77 pkt. – naucz. Marek Bogdan, Mirosław Piotr Mozol – SP nr 1 – 75 pkt. – naucz. Piotr Szmulik, Andrzej Skibniewski – SP nr 6 – 75 pkt. – naucz. Jadwiga Subota, Sylwia Zapolska – SP nr 5 – 71

pkt. – naucz. Janina Koladko i Marek Bogdan, Marek Prokopiuk – SP nr 6 – 69 pkt. – naucz. Jadwiga Subota, Monika Giedroń – SP nr 5 – 68 pkt. – naucz. Marek Bogdan.

W konkursie chemicznym tytuł laureata w finale wojewódzkim uzyskała tylko jedna suwalczanka – Elżbieta Pryczkowska ze Szkoły Podstawowej nr 6 – uczennica p. Danuty Wysockiej. (r)

DWORZEC W KOTŁOWNI

17 czerwca w Urzędzie Miasta rozstrzygnięty został konkurs na prace projektowe dworca PKS w Suwałkach. Komisja wybierała z sześciu zgłoszonych ofert. Każda z nich musiała zawierać architektoniczną koncepcję adaptacji znajdującej się na terenie przysięgo dworca (Utrata) nieczynnej kotłowni. To, jak z tym problemem poradzili sobie uczestnicy konkursu, a także sugerowane w poszczególnych rozwiązaniach propozycje programowe oraz układ funkcjonalny projektowanego obiektu – stanowiło najważniejsze kryteria oceny prac. Komisja przyznała trzy pierwsze miejsca następującym zespołom autorskim:

1) Tomasz Zaforymski, Marek Kochański, Ryszard Rybak,

2) Maria Masalska, Małgorzata Włoskowska, Tadeusz Wojciechowski,

3) Wiesław Iwaszczuk, Piotr Zochowski, Mirosław Rossa, Krzysztof Radulski, Ewa Leszko.

Wszystkie prace biorące udział w przetargu będzie można oglądać na specjalnej wystawie w Urzędzie Miejskim od 29 czerwca do 6 lipca.

"TO SIĘ NADAJE DO PRASY"

– powiedział na naradzie u prezydenta dyrektor S. Maciejewski, kiedy okazało się, że 2 uczestnicy narady posiadają 2 opinie białostockiego biura "Transprojekt" na ten sam temat, zawierające całkowicie przeciwstawne wnioski. Chodziło o ocenę możliwości przyjęcia wzmożonego ruchu tranzytowego przez ulicę Kościuszki w Suwałkach. Wydana przed dwoma laty opinia stwierdzała, że ta ulica i tak jest przeciążona ruchem, więc jego zwiększenie nie jest możliwe. Natomiast ostatnia opinia mówi już coś zupełnie innego. Okazuje się, że zdaniem białostockich specjalistów od drogownictwa (czyżby tam wicher historii wymiół całą starą załogę?) na skutek braku innych możliwości należy cały ruch skierować na ulicę Kościuszki. Wytrzyma. A budowa zachodniej obwodnicy możliwa będzie dopiero po 2010 r. Suwałczacy tego nie doczekają, bo przysypią ich gruzы nie remontowanych od 50 lat kamienic. No, ale wtedy można będzie wreszcie zbudować wielką autostradę przez sam środek miasta! (hw)

W wyniku wielostronnej współpracy z licznymi krajami Europy Zachodniej, a także organizacjami międzynarodowymi powstała możliwość uzyskiwania pomocy zagranicznej w różnych sferach działalności gospodarczej w Polsce, w tym również w zakresie problematyki zatrudnienia i bezrobocia.

W związku z powyższym zakłady pracy i osoby fizyczne mogą przedkładać w terminie do 10 lipca br. do rejonowych biur pracy wnioski przedsięwzięć, których sfinansowanie ze środków zagranicznych umożliwiłoby poprawę na miejscowym rynku pracy, np. przez tworzenie nowych miejsc pracy, zwiększyłoby szanse na uzyskanie zatrudnienia m.in. w drodze podnoszenia kwalifikacji zawodowych dostosowanych do wprowadzanych nowych technologii lub kształcenia nowych specjalności niezbędnych przy rozszerzaniu zakresu usług na terenie objętym projektem, np. inwestycyjnym, modernizacyjnym lub innej inicjatywy gospodarczej czy organizacyjnej.

Projekty przedsięwzięć po zweryfikowaniu przez Wojewódzkie Biuro Pracy i Wojewódzką Radę Zatrudnienia w Suwałkach zostaną przekazane do Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej, a następnie zostaną opublikowane w specjalnym wydawnictwie przedstawionym międzynarodowym organizacjom.

Projekty powinny być opracowane według międzynarodowego wzoru i złożone w 2 egz., w języku polskim i angielskim. Wzór oraz bliższe informacje na powyższy temat można uzyskać w rejonowych biurach pracy.

! UWAGA ! MŁODZIEŻ SZKOLNA

Od dnia 25 czerwca 1992 r. do dnia 31 sierpnia 1992r.
wypożyczalnia "Videoteka" przy ul. Noniewicz 14a
wprowadza

WAKACYJNĄ OBNIŻKĘ CEN

dla młodzieży szkolnej

**CENA ZA WYPOŻYCZENIE KASETY WYNOSI TYLKO
5000 ZŁ**

**SERDECZNIE ZAPRASZAMY
POLECAMY RÓWNIEŻ USŁUGI KAMERĄ VIDEO**

DZIECIĘCA WIOSNA MUZYCZNA

dokończenie ze str. 1

ćjak najlepsze wrażenie. I udało się.

Na widowni wszyscy bawili się znakomicie, gorąco oklaskując maluchów. Nie da się ukryć, że występ dzieci był ogromnym przeżyciem dla mam, tatusiów, babci, dziadków... Ważne, że na twarzach dużych i małych widzów bez przerwy gościł uśmiech.

Sponsorem imprezy był Urząd Miasta. Mimo iż zaproszenia otrzymali radni, posłowie i senatorowie, na koncert przyszedł tylko radny p. Franciszek Koza. Na temat przedszkoli wiele się u nas dyskutuje. Ba, zapadły nawet różnorodne decyzje, które wzbudziły wiele kontrowersji wśród nauczycieli i rodziców. W kularach wiele osób okazywało swoje niezadowolenie z faktu znikomego zainteresowania władz miasta "Dziecięcą Wiosną Muzyczną".

– Dzieci to nasza przyszłość – podkreślano z naciskiem.

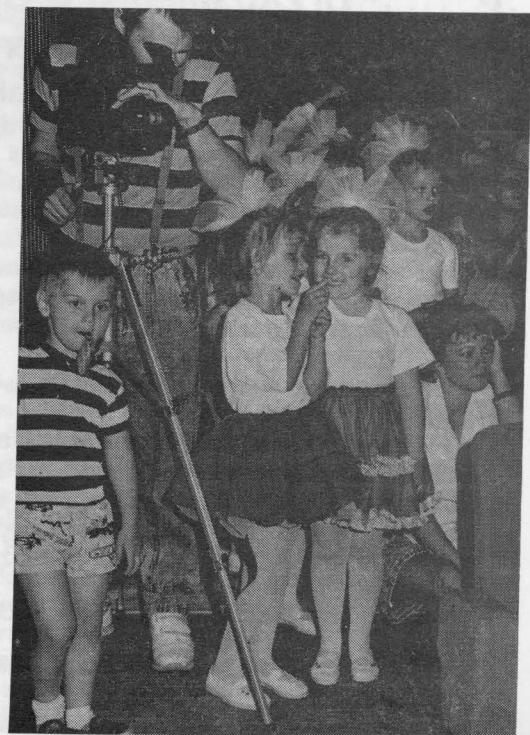
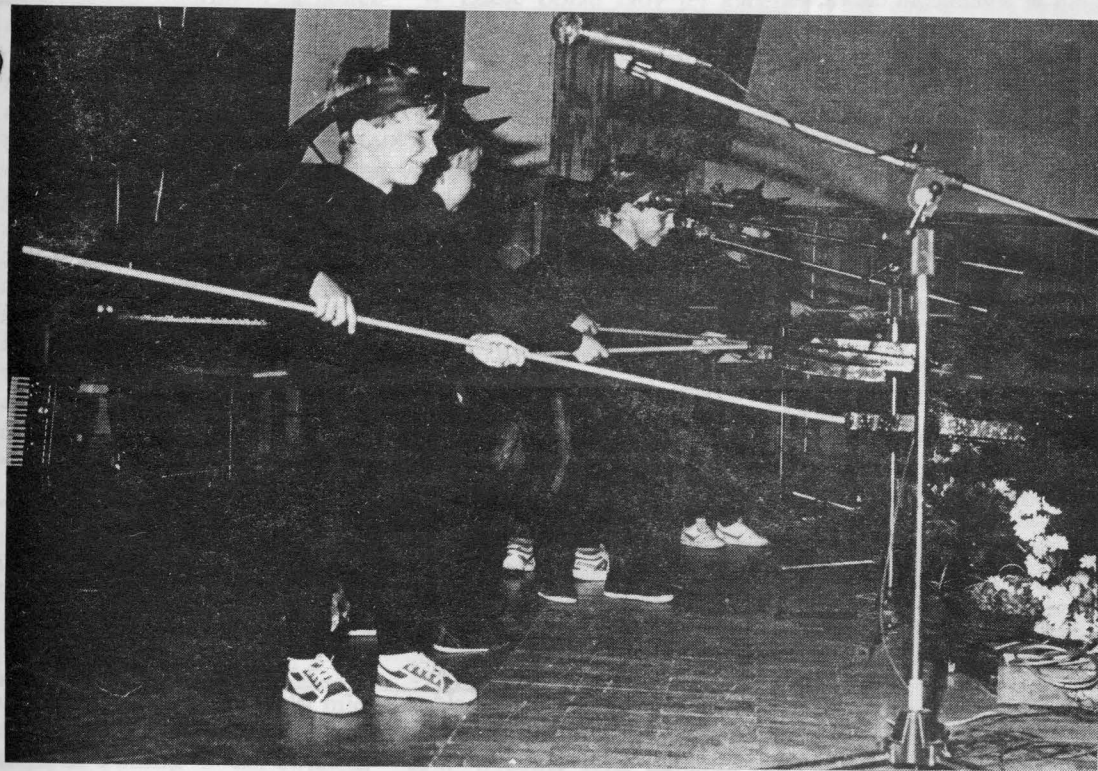
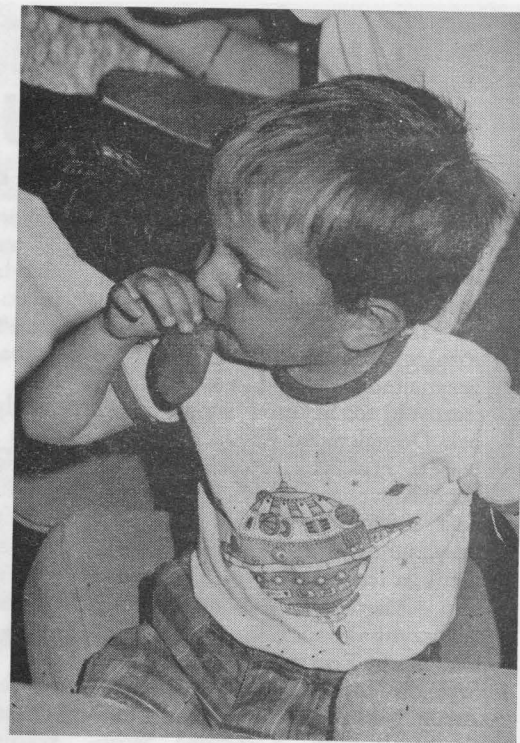
– Przedszkole to nie tylko przechowalnia – zauważyła p. Maria Lauryn. – Realizuje się tu wiele ciekawych form, na które później w szkole podstawowej niestety nie ma czasu i pieniędzy. W zasadzie tylko najzdolniejsi mogą równolegle z podstawówką kontynuować rozwój swoich predyspozycji muzycznych w szkole muzycznej. Suwalska Sekcja Wychowania Przedszkolnego zorganizowała w ubiegłym roku koncert "Serce Matki", na którym przedstawiony został dorobek artystyczny przedszkoli. To, co pokazaliśmy teraz, jest efektem zajęć rytmiki oraz udziału przedszkolaków w koncertach muzycznych. W następnym roku planujemy imprezę pod hasłem "Dziecięcy Muzyczny Uśmiech".

A zatem do zobaczenia za rok!

(eb)

Fot. R. Krupiński

"JESTESCIE NASZĄ NADZIEJĄ..."

dokończenie ze str. 1

go – Katarzyna Słowikowska, Olimpiady Historycznej – Katarzyna Kalinowska i Paweł Hempel, Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy o Sztuce – Izabela Hawrylik. Najlepsi, wyróżnieni absolwenci (ze średnią ocen przynajmniej 4,8 i bez ocen dostatecznych) to: Szymon Topolski, Izabela Domalewska, Elżbieta Przekop, Izabela Hawrylik, Aurelia Sienkiewicz, Katarzyna Słowikowska i Barbara Kryscio. Wszystkie egzaminy przynajmniej na "5" zdali – wyróżnieni za ten sukces Nagrodą Dyrektora – Marta Bałazy, Andrzej Gudel, Katarzyna Leończuk, Artur Płoński, Marta Roszko, Bogdan Skalski, Szymon Topolski, Alicja Trochim, Adam Tumialis, Anna Kalska, Aurelia Sienkiewicz, Katarzyna Słowikowska, Elżbieta Bałazy i Barbara Kryscio. Były także liczne wyróżnienia za osiągnięcia sportowe, artystyczne, za twórcze uczestnictwo w życiu szkolnej wspólnoty i godne reprezentowanie liceum.

Po raz pierwszy młodzież otrzymała w szkole jednocześnie dwa świadectwa, to drugie – z religii. Ksiądz Prefekt mgr Wojciech Kalinowski wyróżnił dwie osoby za szczególną troskę w tworzeniu Wspólnoty Chrześcijańskiej Liceum. Z rąk Ks. Biskupa Edwarda Samsela nagrody te otrzymały: Joanna Roziewska i Bogusława Frydrych. "Jesteście naszą nadzieją" – powiedział przy tej okazji do najmłodszych absolwentów najstarszej z suwalskich szkół średnich Ksiądz Biskup, podkreślając wspólny trud grona pedagogicznego i uczniów, by nadać największym wartościom realny kształt w życiu.

Wyniki egzaminów przedstawiła dyr. Bożenna Szynkowska: ze 156 abiturientów bariery egzaminacyjne

pokonało szczęśliwie 148 osób. I – jak na matematykę przystało – obliczyła, że skoro rok temu pecha miało ok. 12% abiturientów, a w tym roku tylko ok. 6%, to za rok, gdy ta liczba zmniejszy się znowu o 6%, to...

Gdy świadectwa zostały już rozdane, a Panie Wychowawczynie: Jolanta Kłoczko, Jadwiga Siekierko, Wanda Murawska, Irena Łaskowska i Jolita Kopiczko ucałowane kolejno przez wszystkich szczęśliwych absolwentów, gdy drżące słowa podziękowań zapadły już w serca nauczycieli, którzy – jak zawsze – zapomnieli o błędach i potknięciach wychowanków, gdy kwiaty wdzięczności dotarły do wzruszonych profesorów i gości, szkolny chór pożegnał starszych kolegów wiązką pięknych melodii. Ostatnia pieśń w wykonaniu chóru, szczególnie bliska sercom młodych – "Abba, Ojciec" połączyła w geście splecionych rąk także serca wszystkich obecnych, dopełniając atmosfery ogólnego wzruszenia i radości.

Po zakończeniu uroczystości Ksiądz Biskup odprawił mszę św. w intencji absolwentów w kościele gimnazjalnym. "Jakie będą wasze losy?" – pytał w pełnej serdecznych słów homilii.

A młodzi, pełni optymizmu i planów na przyszłość, wyruszyli już następnego dnia do swych przyszłych uczelni. Towarzyszy im przesłanie, które – za Patronką Szkoły – przekazała im dyr. Bożenna Szynkowska:

"Gdy runą trzy ściany chaty
w niszczących burz huraganie,
Wybij okienko na słońce
W jedynej, jaką masz ścianie..."

(bg)

Zespół Administracyjny Placówek Samorządowych

w Suwałkach przy ul. 1 Maja 12

ogłasza przetarg ograniczony dla wykonawców z terenu Suwałk na wykonanie poniższych robót:

- remont dachu Przedszkola nr 10 (2 x papa na lepiku z podłożem betonowym) - ca 600 mkw.,
 - remont zaplecza kuchennego Przedszkola nr 11 (roboty malarskie) - ca 200 mkw.,
 - remont zaplecza kuchennego Przedszkola nr 1 (roboty malarskie) - ca 250 mkw.,
 - remont dachu Przedszkola nr 1 (dachówka) - ca 100 mkw.
- Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 7 lipca br. W ofercie należy podać szczegółową kalkulację stawki (r-g) wraz z pochodnymi (K.p., zysk, k.z. itp.). Szczegółowy zakres robót udostępniony będzie do wglądu w dniu 30 czerwca br. Rozliczenie za wykonanie robót nastąpi kosztorysem powykonawczym z uwzględnieniem oferowanej stawki z r-g.
Zastrzega się prawo wyboru oferenta oraz unieważnienie przetargu bez podania przyczyn.

Prezydent Miasta Suwałk informuje,

że od 30 czerwca 1992 roku na okres trzech tygodni, tj. do 21 lipca 1992 roku, wyłożony będzie do publicznego wglądu w Urzędzie Miejskim w Suwałkach (ul. Mickiewicza 1, pok. nr 112) plan szczegółowy zagospodarowania przestrzennego terenu objętego ulicami: Modrzewiową od wschodu, gen. Dwernickiego i gen. Sikorskiego od południa, rzeką Czarną Hańczą od zachodu oraz ulicą projektowaną i ulicą Świerkową od północy.

W dniach 30 czerwca i 21 lipca 1992 roku o godz. 10.00 w sali nr 116 autor planu przedstawi główne założenia i rozwiązania przyjęte w projekcie.

Prosimy zainteresowanych o zapoznanie się z opracowaniem oraz zgłaszanie wniosków i uwag.

Spółeczne Liceum Ogólnokształcące organizuje w dniach 1 - 2.07.1992 r. dodatkowy egzamin wstępny. Odbędzie się on w siedzibie szkoły przy ul. M. Curie-Skłodowskiej 5 o godz. 9.00.

**Urząd Miejski w Suwałkach
ogłasza przetarg ofert ograniczony
dla wykonawców z terenu Suwałk na budowę docelowego ogrodzenia Kompostowni Odpadów Komunalnych.**

Orientacyjny zakres rzeczowy:

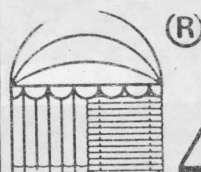
- 1) brama wjazdowa z furtką z siatki w stali kształtowej na słupkach betonowych - 15,2 mkw.,
- 2) ogrodzenie z siatki w ramkach (przęsła 2,80 x 1,90 m) na słupkach z rur wbetonowanych miejscowo - 460 mb,
- 3) ogrodzenie z siatki na drutach $\varnothing$ 8 mm rozpięte między słupkami - 1023 mb.

Dokumentacja techniczna do wglądu w Urzędzie Miejskim w Suwałkach, pok. 133.

Pisemne oferty na cały zakres robót, określające wiążące ceny bramy z furtką i jednostkowe ceny 1 mb ogrodzenia w obydwu wariantach oraz termin wykonania, należy składać w zalakowanych kopertach w Wydziale Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego (pok. 133) w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30.06.1992 r.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 1.07.1992 r. o godz. 9.00.

Zastrzega się możliwość unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

(R)

ALMAR®
TO KLASA I STYL

• **ŻALUZJE**

• **VERTICAŁE**

• **MARKIZY**

Najwyższej światowej jakości czekają na ciebie

16-400 Suwałki
ul. Korczaka 2 A

tel. 72-46

M REGULAR KROPLA WAZELINY

Tematów do felietonów nie przedko zabraknie. Nie zagraża nam w tym kraju nuda dnia codziennego. Ten nadmiar tematów zaczyna mnie przerażać. Zadaniem felietonów jest piętnowanie i ośmieszanie różnych aspektów życia. Łatwo można wszystkich i wszystko skrytykować, trudniej wskazać coś lub kogoś godnego pochwalenia. Może jesteśmy skazani na narzekanie bez cienia nadziei, że to narzekanie coś zmieni. Środki masowego przekazu zalewają nas potokami złych, smutnych czy wręcz przerażających informacji. W każdym dzienniku w bloku informacji zagranicznych podaje się sprawozdanie z kilku wojen, a wiadomości krajowe rysują czarny obraz sytuacji gospodarczej i politycznej Polski. Mimo cenzurowania wiadomości krajowych, większość społeczeństwa jest przekonana, że klótnie wśród tak zwanych "elit władzy" konsekwentnie popychają nasz kraj do katastrofy. Muszę się przyznać, że byłem w grupie 7 milionów Polaków, którzy w nocy z 4 na 5 czerwca oglądali relację "na żywo" z sejmowej farsy. Właściwie określenie tej debaty pojęciem wywodzą-

cym się z teatru nie może oddać moich złożonych odczuć – niesmak z poczuciem pewnej dumy.

Grubo po północy kładłem się spać głęboko podbudowany porównaniem debaty sejmowej z sesją suwalskiej Rady Miejskiej. Przyznaję, że nie zawsze miałem dobre zdanie o naszej kochanej radzie. Ale po tej debacie czapki z głów panowie... Dziękujemy Najwyższemu, że nie dopuścił do zajmowania "lukratywnej" funkcji radnego tyłu nawiedzonym oszołomom, jakich można znaleźć w Sejmie naszej najukochańszej 2,5 Rzeczypospolitej. W czasie obrad rady tej kadencji miało miejsce wiele burzliwych sesji. Nie brakowało pomówień, bezasadnych oskarżeń lub zwyczajnych pyskówek. To, co miało miejsce w Sejmie, powinno podbudować nasze samopoczucie w skali lokalnej. Do niedawna byłem przekonany, że eksperyment samorządowy ery postkomunistycznej nie udał się. Teraz widzę jasno, że samorządy są jednym z ważniejszych elementów stabilizujących sytuację w kraju... To już chyba gorzej nie będzie...

(mad)

INTERES PEWNY I PERSPEKTYWICZNY

dokończenie ze str. 3

czas pogrzebu (autokar z 40 miejscami), nieco (o 100 – 200 tysięcy) drożej za trumnę. W dni świąteczne przedsiębiorstwo nalicza dodatkowo 20%.

Nie bez znaczenia jest to, że "Hades" nie żąda zapłaty "z góry". Rachunek można uregulować po otrzymaniu zwrotu kosztów z ZUS.

Do około 2 mln zł (wraz z ubraniem), które trzeba zostawić w zakładzie pogrzebowym, można doliczyć następne dwa: milion za standardową działkę pod jedną mogiłę, milion za wykopanie oraz zasypianie dołu. Taki cennik wyznaczyło PGK na cmentarzu przy Reja. Wszystko wskazuje na to, że cmentarz ten w najbliższym czasie stanie się głównym tego typu obiektem w mieście. Obecnie zajmuje 2 hektary (232 mogiły), ale planowany jest na hektarów osiem. Tymczasem na cmentarzu przy Bakalarzewskiej praktycznie nie ma już miejsc. Zostało kilka wolnych działek zlokalizowanych pod murem. Jeżeli ktoś nie

dysponuje rodzinną mogiłą, może być pochowany jedynie tam.

Na Reja PGK ma wyłączność na sprzedaż ziemi oraz kopanie dołów. Wysokie ceny dyrektor Marek Giedroń tłumaczy kosztami utrzymania cmentarza.

– W większości miast – mówi – tego typu obiekty finansuje budżet miejski, a nie komunalne przedsiębiorstwa.

Również kosztami utrzymania uzasadnia konieczność pobierania opłat proboszcz parafii św. Aleksandra, która administruje cmentarzem przy Bakalarzewskiej, ks. Przemysław Rogowski. Dziennie trzeba stąd wywieźć pięć fur śmieci. Do tego dochodzą różne inwestycje. Ostatnio – bardzo kosztowne doprowadzenie kanalizacji. Ofiary składane na tacę bynajmniej wdatków tych nie pokrywają.

Choćby nie wiadomo jak liczyć, koszty związane z pogrzebem zapewne przekraczają 3.850.000 zł, czyli maksymalną kwotę, jaką w myśl przepisów może zwrócić ZUS.

(tk)

INFORMATOR KULTURALNY

Muzeum Okręgowe

zaprasza na ekspozycje stałe: "Pradzieje Ziemi Suwalskiej" – wystawa archeologiczna; "Alfred Wierusz-Kowalski" – wystawa malarstwa, "Malarstwo polskie XIX–XX wieku", "Maria Konopnicka 1842–1910" oraz "Ilustracje do utworów Marii Konopnickiej".

Wojewódzki Dom Kultury

Galeria "Chłodna 20" – wystawa malarstwa Piotra C. Kowalskiego

WDK proponuje:

– 1 lipca wyjazd do Legolandu – w programie również zwiedzanie Hamburga i delfinarium. Szczegóły – tel. 44–36.

– 28 czerwca w sali Urzędu Wojewódzkiego o godz. 18.00 recital Violetty Villas. Szczegóły – tel. 44–36.

Suwalski Teatr Animacji zaprasza:

na wystawę fotografii Radosława Krupińskiego.

Biuro Wystaw Artystycznych

zaprasza na wystawy: "War-szta-ty-ma-lar-skie – Sejn-maj 92" oraz "Wła-dys-ław Nie-wę-gło-wski – ma-lar-stwo".

Można wypożyczać po przystępnych cenach dzieła sztuki twórców z kraju i zagranicy.

Kino "Bałtyk"

24.06 – "Więcej czadu" prod. USA, od lat 15, godz. 18.00 i 20.00

25 – 28.06 – "Szkoła wyrzutków" prod. USA, od lat 15, godz. 18.00 i 20.00

29 – 30.06 – "Ostatni skaut" prod. USA od lat 15, godz. 18.00 i 20.00.

CZY BĘDZIE SZKOŁA NA OSIEDLU KAMENA?

Jednym z wielu postulatów zgłaszanych podczas kampanii wyborczej pod adresem kandydatów na radnych do dzisiejszej Rady Miejskiej było utworzenie szkoły podstawowej (przynajmniej dla klas I – III) na osiedlu Kamena.

Od dwóch lat czynione są starania, zarówno w Kuratorium Oświaty jak i w Urzędzie Miasta, by taka szkoła na Kamenie mogła funkcjonować.

Trudno byłoby znaleźć w Suwałkach – stolicy "zielonych płuc Polski" – gorsze miejsce na usytuowanie osiedla mieszkaniowego. Zamiast 1–2 bloków dla tych pracowników Suwalskiej Fabryki Mebli, których w razie awarii można byłoby natychmiast wezwać do zakładu, powstało tych bloków kilkanaście. Nie pomyślano jednak, by znalazła się tam szkoła. Na jej wybudowanie nie ma dziś ani pieniędzy, ani nawet miejsca. Dzieci i kamieny muszą więc wędrować codziennie do "piątki".

Jednak na Kamenie szkoła powstała, z tym że nie podstawowa a średnia. Stowarzyszenie "Gaudium et Spes" przed 3 laty postanowiło otworzyć liceum ogólnokształcące. Na ten cel uzyskało (za 100 mln zł) budynek po hotelu robotniczym Białostockiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego. Trzeba przyznać, że białostocka "Przemysłówka" sprzedała budynek, który nie był tak całkiem własnością tego zakładu. Powstał on jako jeden z obiektów to-

warzyszących budowie Suwalskiej Fabryki Mebli. Po zakończeniu inwestycji miał być po prostu rozebrany. Wykonany jednak został solidniej niż pozostałe baraki: piętrowy, otynkowany. (Jako ciekawostkę warto podać, że kierownikiem budowy był wówczas dzisiejszy prezydent Suwałk Leszek Poźniak). Zamiast rozbioru – został sprzedany. Stowarzyszenie miało spłacać należność rozłożoną na raty. Potrzebny też był remont w celu przystosowania budynku do potrzeb szkoły. Wiele prac wykonali sami uczniowie i ich rodzice. Pomocy, tej pierwszej w Suwałkach szkole społecznej, udzieliły osoby prywatne, instytucje, zakłady pracy. Zarząd Miasta np. przyznał 60 mln zł na remont sieci c.o.

Z czasem koszty utrzymania i prowadzenia szkoły stawały się coraz większe. Rodzice nie byli w stanie opłacać coraz to wyższego czesnego, wynoszącego ostatnio 750 tysięcy złotych miesięcznie. Założyli więc Stowarzyszenie Nauczycieli i Rodziców Społecznego Liceum Ogólnokształcącego, na rzecz którego "Gaudium et Spes" zrzekło się prawa prowadzenia szkoły. Liceum przeniosło się do wolnego budynku po przed-szkole przy ul. Skłodowskiej.

Budynek na Kamenie stoi więc pusty. "Gaudium et Spes" jest skłonne przekazać go miastu na cele oświatowe za... No właśnie, tu zaczynają się kłopoty. Wartość budynku oszacowana została na ok. 2,6 mld zł.

dokończenie na str. 15

SALATA MAJOWA

Wprawdzie to czerwiec a nie maj, ale u nas dopiero teraz nadszedł sezon sałaty. Nareszcie można jeść ją do syta! Te przedwiosenne, pędzone zieleniny nie są zbyt bezpieczne. Szczególnie jeśli pochodzą z niepewnego źródła. Dla ogrodnika każdy dzień wcześniej – to lepsza cena. Nawożą je więc, czym się da. Nic dziwnego, że potem tak dużo w nich azotanów i azotynów.

Teraz, nie tylko że wszystkie nowalijki są coraz tańsze, dostępnejsze, ale i... bezpieczniejsze. Rosną

same, nie trzeba ich specjalnie pędzić. Można więc jeść je w ogromnych ilościach.

Salata należy do tych najzdrowszych zielenin, no i może najsmaczniejszych. Wprawdzie Francuzi uważają, że salata "łagodzi obyczaje", ale Amerykanie są wprost przeciwnego zdania. Przy czym powołują się na przykład zajęcy i królików, które przepadają za salata, a są zwinne, szybkie i okazują niespożyte zainteresowanie płcią odmienną.

W każdym razie w sałacie mamy nieomal wszystkie witaminy, oprócz witaminy D i K, które wprawdzie też bywają, ale w śladowych ilościach. Prawdą jest też, że od sałaty nikt nie utył, bo w 100 g dostarcza ona jedynie ok. 15 kalorii. Jedną z wielkich zalet sałaty jest między innymi i to, że zawiera witaminę E i dość rzadką witaminę B6 – obie bardzo nam potrzebne.

Uwaga! Pamiętajmy, że sałatę należy bardzo starannie myć.

Sałata po włosku

(może być podawana jako przekąska)

Duża główka sałaty, 2 jajka, 3 pomidory, świeży ogórek, 2 strąki papryki, mała puszka tuńczyka (sardynki lub makreli), szczypior z cebuli, mały kalafior, przyprawa uniwersalna.

Salatę rozkładamy na talerzu, ugotowany (ale nie do zupełnej miękkości!) kalafior dzielimy na różyczki, skrapiamy lekko przyprawą uniwersalną i wraz z pokrajanymi w ćwiartki pomidorami, obranym i pokrajanym w paski ogórkiem, pokrajanym w kilkucentymetrowe kawałki szczypiorkiem i

pokrajanymi w plasterki jajkami układamy, dowolnie mieszając, na liściach sałaty. Z papryk wyjmujemy gniazda nasienne, wycinamy poprzeczne białe ścianki i dodajemy do całości pokrajane w poprzeczne krążki. Kawałkami tuńczyka uzupełniamy dekorację. Do przyprawy uniwersalnej dodajemy oliwę od tuńczyka i przed samym podaniem skrapiamy całość tak uzupełnioną przyprawą. Można też dodać oliwki i inne przyprawy zależnie od inwencji przyrządzającego.

Sałata głowiasta zapiekana z serem

Jesteśmy przyzwyczajeni do jadać sałaty na surowo, ale podobnie jak inne warzywa można także podawać ją na gorąco. Ten przepis zaczerpnęłam z kuchni czeskiej.

2 główki sałaty, 3 dag tłuszczu, 3 dag wędzonej słoniny, 10 dag żółtego sera, 2 żółtka, kilka łyżek mleka, sól, bułka tarta, 2 łyżki śmietany kremówki.

Salatę rozebrać, umyć, pokrajać w cienkie paski i część wsypać na

wysmarowany tłuszczem żaroodporny półmisek. Warstwę sałaty posypać częścią pokrajanej wędzonej słoniny i utartego sera. Warstwy układa się na przemian aż do napełnienia półmiska. Następnie zalać sałatę żółtkiem rozmąconym z mlekiem i solą, posypać tartą bułką i zapiec w gorącym piekarniku. Gotową przekąskę skropić kwaśną śmietaną kremówką.

Sałata zielona "po polsku"

1 – 2 główki kruchej, "cukrowej" sałaty dzielimy na listki, które po dokładnym umyciu osuszamy w czystej ściereczce.

Sos do sałaty przyrządzamy z gęstej, młodej, niezbyt kwaśnej śmietany, dodając nieco soku cytrynowego, cukru i soli do smaku.

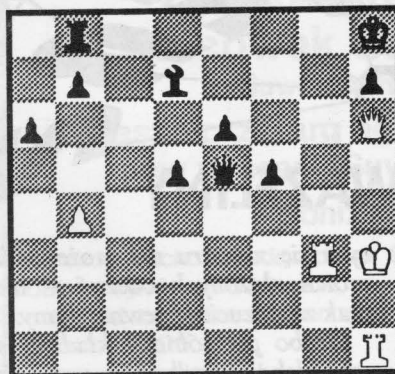
Bezpośrednio przed podaniem listki (w całości) układamy w sala-

terce, polewamy śmietaną, delikatnie mieszamy dwoma widelcami, by pokryły się równomiernie sosem, ozdabiamy ćwiartkami jaj ugotowanych na twardo. Kto lubi czosnek, może natrzeć salaterkę, przed włożeniem sałaty, zmiażdżonym ząbkiem czosnku.

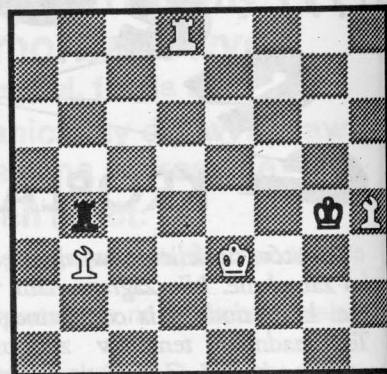
Smacznego!

Agata

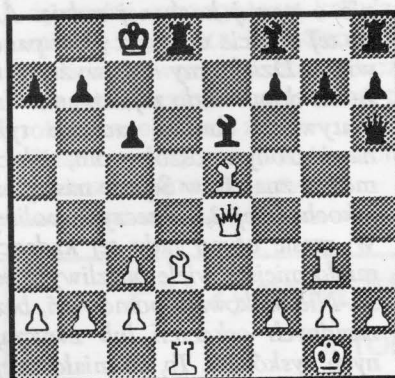
ZADANIA SZACHOWE

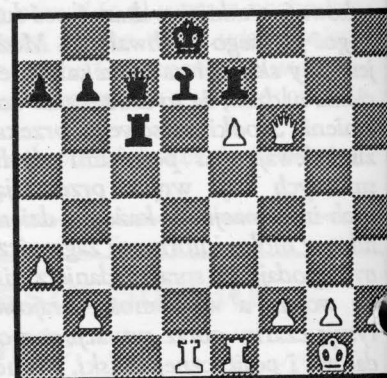
Zadanie nr 22a – za 2 pkt.
Mat dla czarnych w 2 posunięciach

Zadanie nr 22b – za 6 pkt.
Wskazać najlepsze posunięcia białych.

Zadanie nr 23a – za 2 pkt.
Mat dla czarnych w 2 posunięciach

Zadanie nr 2b – za 3 pkt.
Wskazać najlepsze posunięcie białych.

Rozwiązania prosimy nadsyłać na adres "TS" w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru.

Turnieje błyskawiczne "Grand Prix"

Turnieje błyskawiczne "Grand Prix" rozgrywano od października 1991 r. do czerwca 1992 r. W rozgrywkach wzięło udział 78 osób w wieku od 8 do 68 lat. W niedzielę 14 czerwca najlepsi rozegrali finał. Uwzględniając wyniki finału oraz siedmiu najlepszych turniejów – czołówek przedstawia się następująco:

Punktacja generalna:

1. Jerzy Ciruk	– 124 pkt.,
2. Arkadiusz Ciruk	– 86 pkt.,
3. Rafał Grabek	– 81 pkt.,
4. Saturnin Skindzier	– 71 pkt.,
5. Janusz Zalewski	– 63 pkt.,
6. Andrzej Meller	– 60 pkt.

Juniorzy:

1. Rafał Grabek – 105 pkt.,
2. Dariusz Gałkiewicz – 101 pkt.,
3. Grzegorz Grabek – 99 pkt.,
4. Marcin Bilbin – 83 pkt.,
5. Łukasz Wiewiorowski – 73 pkt.,
6. Jarosław Kamiński – 64 pkt.

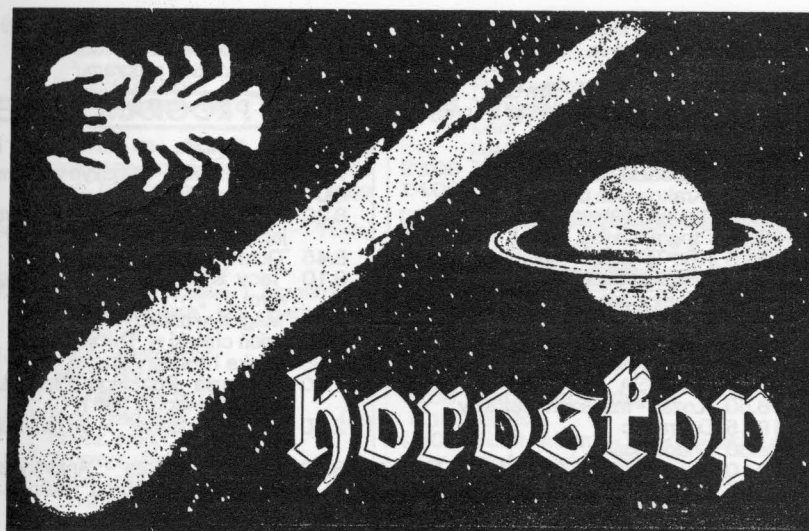
Młodzicy:

1. Grzegorz Grabek – 105 pkt.,
2. Jarosław Kamiński – 95 pkt.,
3. Rafał Bierec – 87 pkt.,
4. Marek Gucia – 78 pkt.,
5. Paweł Bura – 65 pkt.,
6. Michał Podziewski – 60 pkt. (mb)

Uwaga masarnie!
nowo otwarta
hurtownia w Łomży

Aleja Legionów 45, tel. 27-07

oferuje wszystko,
co jest potrzebne do produkcji masarniczej (przyprawy, osłonki, urządzenia).

RAK (22.06-22.07)

Tydzień nazbyt nerwowy jak na twoją odporność psychiczną. Co byś zrobił bez przyjaciół? Nie będzie tak źle, jak się wydaje. Może nawet znajdziesz trochę czasu na relaks. Marzą ci się wczasy pod gruszą? Jeżeli postarasz się, czemu nie... Sporo zabiegania, ale pod koniec tygodnia niespodziewana wizyta sprawi ci wiele radości. Częściej się uśmiechaj.

LEW (23.07-22.08)

Zbyt egoistycznie podchodzisz do spraw rodzinnych. Nie można wymagać od wszystkich, aby byli geniuszami. Propozycje finansowe będą bardzo nęcące, ale zastanów się dobrze. W miłości, bez zmian, ale zdaje się, że obecny układ nie w pełni ci zadowala. Pod koniec tygodnia propozycja wyjazdu.

PANNA (23.08-22.09)

Znajdź wreszcie nieco więcej czasu wyłącznie dla siebie. Ogromne sukcesy sercowe na wczasach. Może nawet za duże? Mogą być z tym kłopoty, uważaj! Trudności w sprawach urzędowych jeszcze się nie skończą. Cierpliwości. W piątek telefon, na który czekasz od dawna.

WAGA (23.09-23.10)

Dni trochę niespokojne, ale dużo wrażeń. Sporo interesujących propozycji wakacyjnych, ale wybierz najtańszą. Popępnisz kilka fatalnych błędów, jednak dzięki łutowi szczęścia wybrniesz z sytuacji. Pełną satysfakcję uzyskasz w sferze uczuciowej. Poprawi ci to ostatnio nie najlepsze samopoczucie. Uważaj na kieszonkowców.

SKORPION (24.10-22.11)

Dla niektórych Skorpionów będzie to okres silnych przeżyć emocjonalnych. Pomyślny czas na kontakty z przyjaciółmi. Z pieniędzmi mogłoby być lepiej. Nie wyda-

waj bez zastanowienia. Wyjazd służbowy może cię zaskoczyć. Wprawisz Ryby w zakłopotanie.

STRZELEC (23.11-21.12)

Po trudnościach i napięciach ostatnich dni nastąpi rozluźnienie. We wtorek będziesz miał dobry pomysł, który wielu zadziwi. Propozycja zmiany pracy jest warta rozpatrzenia. Jeśli będziesz rozważny, wszystko zakończy się szczęśliwie. W sobotę kameralne spotkanie towarzyskie, które podniesie cię na duchu.

KOZIOROŻEC (22.12-20.01)

Dużo nieporozumień, pomyłek. Doradzam spokój. W pracy coś w rodzaju skandalu czy afery. Powstrzymaj się z dużymi inwestycjami. Możesz mieć problemy z natrętnym adoratorem. Nie daj się nabrać na obietnice Bliźniaka. Uważaj na Lwa. Coś knuje!

WODNIK (21.01-20.02)

Pewnym problemem mogą być złe humory szefa. W połowie tygodnia nastrój poprawi ci wiadomość dotycząca finansów. Pomimo to ogranicz tak zwany szpan. Spodziewaj się też nie zapowiedzianej wizyty... Byk jest tobą mocno zainteresowany. Opanuj emocje, które poruszają twoimi uczuciami. Unikaj zatargów z rodziną.

RYBY (21.02-20.03)

Czeka cię wiele spraw do szyb-

kiego załatwienia. Masz szansę zarobić duże pieniądze, nawet większe niż się spodziewasz. Żyjesz w upiornym kołowrocie, który wydaje się nie do zniesienia. Popatrz na to bez emocji. Twoje romansiki na boku są publiczną tajemnicą.

BARAN (21.03-20.04)

Twoje najbliższe przedsięwzięcia będą miały na celu przede wszystkim poprawę własnej sytuacji. Przypadkiem nie zrób fałszywego kroku. W domu szykuje się poważna zmiana. Przydałby ci się krótki urlop. Możesz liczyć na przychylność Wagi.

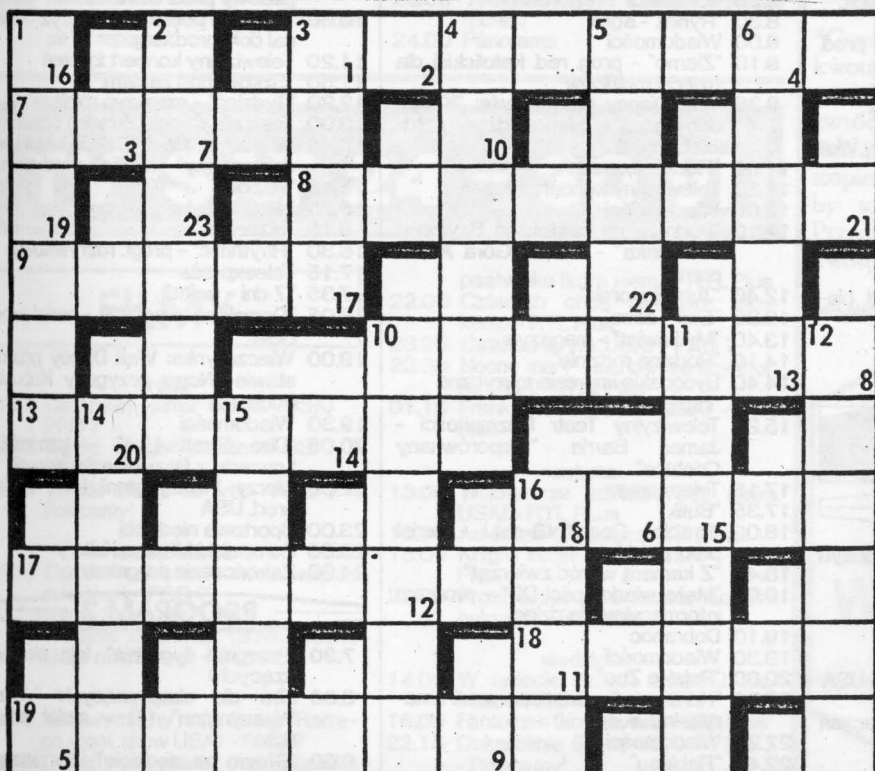
BYK (21.04-20.05)

Zbyt dużo obowiązków ostatnio wzięłeś sobie na głowę. Pora odpocząć. Najlepszym dniem na zmianę trybu życia będzie środa. Interesujące wieści z dalekich stron. Być może będzie to zaproszenie od przyjaciół z zagranicy. Nie rzucaj się jednak od razu w wir przygotowań do podróży.

BLIŹNIĘTA (21.05-21.06)

Wkraczasz w dobry okres. Możesz oczekiwać miłych słów i drobnego prezentu. W domu wielkie zamieszanie. Może to być remont, przemeblowanie. Wśród nieoczekiwanych zmian planów. Romantryczne zrywy i porywy. Ale tego ci trzeba, czyż nie? Bardzo miłe układy towarzyskie mogą być źródłem satysfakcji.

KRZYŻÓWKA Nr 26/92

POZIOMO: 3) wyrwa, szrama, 7) część nogi, 8) kobieta chora psychicznie, 9) korka, 10) stolica stanu Georgia, 13) lokal zajęty przez żołnierzy do spania, 16) miasto wojewódzkie położone nad Narwią, 17) bardzo pracowity owad, 18) niejedna latem nad mazurskimi jeziorami, 19) krzew używany na żywopłoty.

PIONOWO: 1) przedsionek przedszkola, 2) proklamacja, 3) kojarzy się z Warsem, 4) okrycie na stół, 5) sztuczny materiał ubraniowy, 6) skóra ze starszych cieląt, 10) skała osadowa, 11) peleng, 12) ziółko, gagatek, 14) Wolin, Uznam, 15) na niebie po burzy, 16) niedźwiedzia kończyzna.

"PAŻ"

Po rozwiązaniu krzyżówki litery z kratek ponumerowanych w prawym dolnym rogu ustawione od 1 do 23 utworzą przysłowie abisyńskie, które po wpisaniu do konkursowego diagramu prosimy przesłać na adres redakcji "TS" do dnia 1 lipca br. Wśród czytelników, którzy nadesłają prawidłowe rozwiązania, zostanie rozlosowana nagroda książkowa.

KUPON KONKURSOWY Nr 26

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23					

TVP 24 - 30 VI 92

ŚRODA

PROGRAM 1

- 8.00 "Dzień dobry" - poranny magazyn
rozmaitości
9.00 Wiadomości
9.10 "Domowe przedszkole"
9.35 "Porozmawiajmy o dzieciach"
9.40 Program dnia
9.45 "Giełda pracy - giełda szans" (1)
10.00 "Pod jednym dachem" (3) - film
fab. prod. czech.
10.45 "Giełda pracy - giełda szans" (2)
10.45 Smak ryb - reportaż
11.15 "Kultura ludowa" - konteksty
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 "Lumen" (4)
12.45 "Rodzina rodzinie"
13.15 "Zerwana nić" - film dok.
13.35 "Świat jest jeden" - "Lucia" - dra-
mat filmowy
15.05 "Narodziny firmy"
15.20 "Na Sybir" - film dok.
15.40 "Lumen" (5)
16.10 Program dnia
16.15 Dla młodych widzów: "A Vista" -
quiz muzyczny
16.45 Kino Nastolatków: "Partne-
rzy" (7) - serial prod. USA
17.15 Teleexpress
17.35 "Klinika zdrowego człowieka"
18.00 "Bill Cosby show" - serial prod.
USA
18.30 "Rewizja nadzwyczajna"
19.00 10 minut dla ministra pracy
19.15 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.05 Studio Sport
21.55 Program publicystyczny
22.10 "To nie jest sprawiedliwe"
22.45 Wiadomości
23.00 "Dom" (10) - serial prod. TP
0.20 Zakończenie programu

PROGRAM 2

- 7.30 Panorama
7.40 "Rano"
8.10 "Piłkarze" - serial anim. prod. ja-
pońskiej
8.35 "Świat kobiet" - magazyn
9.00 Program lokalny
9.30 "Rano"
9.40 "Pokolenia" - serial prod. USA
10.00 CNN
10.15 "Gospodarka USA" - serial dok.
prod. USA
10.45 "Rano"
15.45 Powitanie
15.50 "Piłkarze" - serial anim. prod. ja-
pońskiej
16.15 Sport
16.30 Panorama
16.40 "Meandry architektury"
17.00 Losowanie gier liczbowych totali-
zatora sportowego
17.05 "Wojciech Fanger - notatki z wys-
taw" - film dok.
18.00 Program lokalny
18.30 "Dick Turpin" (5-ost.) - serial prod.
USA
19.00 "Pokolenia" - serial prod. USA
19.20 Wywiad "Dwójki"
19.30 "Klejnoty w koronie" - reportaż
20.00 "Odeście stąd" (1) - serial oby-
czajowy prod. USA
20.55 "Miniatury"
21.00 Panorama
21.25 "Ekspres reporterów"
22.00 Rewelacja miesiąca: Rossini w
Wersalu
23.40 "Nowa rzeczywistość artystycz-
na"
24.00 Panorama

CZWARTEK

PROGRAM 1

- 8.00 "Dzień dobry" - poranny magazyn
rozmaitości
9.00 Wiadomości
9.10 "Domowe przedszkole"
9.35 "Porozmawiajmy o dzieciach"

- 9.40 Program dnia
9.45 "Przyjemne z pożytecznym" (1)
10.00 "400 pomysłów Wirginii" (1) - se-
rial prod. franc.
10.45 "Przyjemne z pożytecznym" (2)
11.05 "Po sześćdziesiątce" - magazyn
dla wszystkich
11.35 "Azymut" - magazyn wojskowy
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 "Lumen" (6)
12.45 "Strażnik kresowych skarbów" -
film dok.
13.15 "Liliowe hobby" - film dok.
13.35 "Świat jest jeden" - film dok. o Li-
banie
14.25 "Dziura ozonowa" - wojskowy
progr. publicystyczny
14.55 "Zagłębie Bananowe" - reportaż
15.05 "Generał Maczek" - film dok.
15.40 "Lumen" (7)
16.10 Program dnia
16.15 Kino Teleferii - "Rumburak", cz. 1 -
film prod. czech.
17.15 Teleexpress
17.35 Magazyn katolicki
18.00 "Sherlock Holmes i dr Watson" -
serial prod. ang.-polskiej
18.25 "Do tego kraju, gdzie kruszyne
chleba..." - film dok.
18.55 "Prawo i bezprawie" - progr. rzecz-
nika praw obywatelskich
19.15 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.05 "Zawód policjant" - serial prod.
USA
21.40 "Pegaz"
22.10 "O co chodzi" - progr. publicys-
tyczny
22.45 Wiadomości
23.00 "Proszę pań" - felieton satyryczny
23.05 "Inne kino"
23.50 Zakończenie programu

PROGRAM 2

- 7.30 Panorama
7.40 "Rano"
8.10 "Nowe przygody He-Mana" - se-
rial anim. prod. USA
8.35 "Leśna rodzinka" - film anim. prod.
ang.
9.00 Program lokalny
9.30 "Rano"
9.40 "Pokolenia" - serial prod. USA
10.00 CNN
10.15 "Gospodarka USA" - serial dok.
prod. USA
10.45 "Rano"
15.45 Powitanie
15.50 "Nowe przygody He-Mana" - se-
rial anim. prod. USA
16.15 Sport
16.30 Panorama
16.40 Reportaż "Dwójki" przedstawiają
"Wspólna Europa" (6)
17.05 "Wszystko po drodze" - film dok.
17.35 "Wszystko po drodze" - film dok.
18.00 Program lokalny
18.30 "Pełna chata" (2) - serial prod.
USA
18.55 "Europuzzle" (powt.)
19.00 "Pokolenia" - serial prod. USA
19.20 Aktualności "Dwójki"
19.30 Muzyka Chopina w Żelazowej Woli
20.00 Studio Sport
20.30 "Klinika natury"
21.00 Panorama
21.30 Sport
21.40 "Bez znieczulenia" - progr. W. Wa-
lendziaka
22.00 "Pożegnanie" - film fab. prod. bia-
łoruskiej
23.35 "Cały świat gra komedie"
24.00 Panorama
0.10 Zakończenie programu

PIĄTEK

PROGRAM 1

- 8.00 "Dzień dobry" - poranny magazyn
rozmaitości
9.00 Wiadomości
9.10 "Domowe przedszkole"
9.40 Program dnia
9.45 "Szkółka dla rodziców" (1)
10.00 "Syn wyspy" (1) - serial prod. USA
10.45 "Szkółka dla rodziców" (2)
11.00 "Sto lat" - magazyn ubezpieczeń
społecznych
11.10 "Publicystyka kulturalna"
11.40 Moja modlitwa

- 12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 "Lumen" (8)
12.45 "Dar wolności" - film dok.
13.15 "Niezłomni" - reportaż z Londynu
13.35 "Świat jest jeden"
14.25 "Kielce 1946" - film dok.
14.55 "Narodziny firmy"
15.10 "Krakowskie parady"
15.40 "Lumen" (9)
16.10 Program dnia
16.15 Kino Teleferii - "Rumburak", cz. 2 -
film prod. czech.
17.15 Teleexpress
17.35 "Warto wiedzieć" - magazyn
17.55 "Za kierownicą"
18.00 "Syn wyspy" (1) - serial obycz.
prod. USA
18.50 "Łoża" - magazyn teatralny
19.15 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.10 Studio Sport - Mistrzostwa Euro-
py w piłce nożnej - transmisja me-
czu finałowego i ceremonii zakoń-
czenia
22.25 "Listy o gospodarce"
22.50 Wiadomości
23.05 Wieczór konesera: "Kolano Kla-
ry" - film prod. franc.
0.55 "Noc z gwiazdami"
2.00 Zakończenie programu

PROGRAM 2

- 7.30 Panorama
7.40 "Rano"
8.10 "Przygody Supermana" - serial
prod. USA
8.35 "Leśna rodzinka" - film anim. prod.
ang.
9.00 Program lokalny
9.30 "Rano"
9.40 "Pokolenia" - serial prod. USA
10.00 CNN
10.15 "Gospodarka USA"
10.45 "Rano"
15.45 Powitanie
15.50 "Przygody Supermana" - serial
anim. prod. USA
16.15 "Z kart krakowskiego archiwum"
16.30 Panorama
16.40 "Benny Hill" - progr. rozrywkowy
17.05 "Świat lat trzydziestych" - serial
dok. prod. niem.
18.00 - 21.00 Program regionalny
21.00 Panorama 21.30 "Łowca na-
gród" - western prod. ameryk.
22.40 "Benny Hill" - angielski progr. ro-
zrywkowy
23.10 "Rocknoc", cz. 1
24.00 Panorama
0.10 "Rocknoc", cz. 2
0.50 Zakończenie programu

SOBOTA

PROGRAM 1

- 7.30 Program dnia
7.35 "Wieści" - progr. red. rolnej
7.55 "Wszystko o działce"
8.20 "Z Polski..." - reportaż
8.30 "Rynek - agro"
9.00 Wiadomości
9.10 "Ziamo" - prog. red. katolickiej dla
dzieci i rodziców
9.35 Walt Disney przedstawia: "Kacze
opowieści" - "Nieprawdziwy czło-
wiek", cz. 2
11.00 "Rock - express"
11.30 Telewizyjny koncert życzeń
12.00 Wiadomości
12.10 "Podróże na celuloide Szymona
Wdowiaka" - "Jasna Góra Anna-
purna"
12.40 "Turniej morski"
13.30 "Eko - echo"
13.40 "My i świat" - magazyn
14.10 "Rodzina rodzinie"
14.40 Bydgoskie impresje muzyczne
14.55 "Interpretacje"
15.20 Telewizyjny Teatr Rozmaitości -
James Barrie "Nieporównany
Crichton"
17.15 Teleexpress
17.35 "Butik"
18.00 "Hrabina Cosel" (3-ost.) - serial
prod. polskiej
18.45 "Z kamerą wśród zwierząt"
19.00 "Małe wiadomości DD" - program
informacyjny dla dzieci
19.10 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.00 "Polskie Zoo"
20.20 "Karawany" - film sens. prod. ame-
ryk.-irańskiej
22.25 Wiadomości
22.40 "Rableau"
23.55 Sportowa sobota

- 0.15 "Czarny cień Wezuwiusza" (3) -
serial sens. prod. włoskiej
1.40 Zakończenie programu

PROGRAM 2

- 7.30 Panorama
7.35 "Kaliber '92" - magazyn wojskowy
8.00 Halo "Dwójka"
8.20 "Mała księżniczka" - serial prod.
japońskiej
8.45 "Dom" - magazyn
9.10 "Tacy sami" - progr. w jęz. migo-
wym
9.30 "Magazyn przechodnia"
9.40 Dzień chiński w "Dwójce"
11.00 Polska Kronika Filmowa
11.10 Akademia Polskiego Filmu: "Lu-
dzie z pociągu" (1961)
12.30 "Punkt widzenia" - progr. ekolo-
giczny
13.00 Zwierzęta świata - "Antarktyczne
lato" - film dok. prod. fińsko-ame-
ryk.
13.30 "Seans filmowy"
14.00 "Wzrockowa lista przebojów Mar-
ka Niedzwiedzkiego"
14.30 "Bolesław Wieniawa-Długoszo-
wski - żołnierz i polityk" - film dok.
15.10 Dzień chiński w "Dwójce"
15.30 "Misz - masz"
15.55 Program dnia
16.05 "Szczęśliwy rzut" - teleturniej
16.25 Losowanie gier liczbowych totali-
zatora sportowego
16.30 Panorama
16.40 "Za chwilę dalszy ciąg programu"
17.10 "Port lotniczy Düsseldorf"
(13-ost.) - serial prod. niem.
18.00 Program lokalny
18.30 "Wielka gra" - teleturniej
19.25 Dzień chiński w "Dwójce"
19.35 Galeria "Dwójki"
20.00 Światowe Dni Muzyki - Warsza-
wa 1992 - Koncert w Kościele
św. Jacka w Warszawie
21.00 Panorama
21.25 "Słowo na niedzielę"
21.30 "Camerata 2" - magazyn muzycz-
ny
22.10 Dzień chiński w "Dwójce"
22.30 "Dziwny przypadek końca cywil-
zacji" - komedia prod. ang.
23.20 Dzień chiński w "Dwójce"
23.35 Non stop kolor - "Paul Simon" -
biograficzny film prod. ang. cz. 1
24.00 Panorama
0.10 Non stop kolor - "Paul Simon", cz.
2
0.50 Zakończenie programu

NIEDZIELA

PROGRAM 1

- 7.55 Program dnia
8.00 "Rolnictwo na świecie"
8.15 "Przystanki codzienności" - repor-
taż
8.35 "Notowania"
9.00 "Biała Niedzwiedzica" - film przy-
godowy prod. USA
10.30 "Kartki z podróży" - "Paryż" - se-
rial dok. prod. ang.
11.20 Telewizyjny koncert życzeń
11.50 "Szkółka pod zagłami"
12.20 "Tydzień" - magazyn rolniczy
13.00 Teatr dla dzieci "Władca czasu"
13.45 W starym kinie: "Dziennik upadłej
dziewczyny" - film fab. prod. niem.
15.15 "Raport"
15.35 "100 pytań do..."
16.15 "Biznesa"
16.30 "Rhythmic" - progr. rozrywkowy
17.15 Teleexpress
17.35 "7 dni - świat"
18.05 "Domek na preni" (3) - serial prod.
USA
19.00 Wieczorynka: Walt Disney przed-
stawia "Nowe przygody Kubusia
Puchatka"
19.30 Wiadomości
20.05 "Dire Straits-Live" - transmisja
koncertu z Bazylei w Szwajcarii
22.00 "Jerzy Waszyngton" (4) - serial
prod. USA
23.00 Sportowa niedziela
23.30 Europejski Miesiąc Kultury
24.00 Zakończenie programu

PROGRAM 2

- 7.30 "Przegląd tygodnia" (dla niesły-
szących)
8.00 Film dla niesłyszących: "Jerzy
Waszyngton" (4) - serial prod.
USA
9.00 "Słowo na niedzielę" (dla niesły-
szących)

9.05 Powitanie
9.10 "Alfabeck Andrzej Sikorowski-
go"
9.30 Program lokalny
10.30 "Ulica Sezamkowa" - program dla
dzieci
11.30 "Róbta co chcesz" - rockowe
spotkania, czyli muzyczna jazda
bez trzymanki - progr. Jerzego
Owsiaka
11.50 "Zwierzęta wokół nas" - "Podaj
tępe"
12.20 "Przecież to znamy"
12.40 Podróże w czasie i przestrzeni:
"Żyjąca planeta" (2) - serial dok.
prod. ang.
13.35 "Auto" - magazyn
14.05 Studio Sport
14.50 "Wydarzenia tygodnia"
15.15 Kino Familię: "Dribling" - film
obycz. prod. czech.
16.25 Program dnia
16.30 Panorama
16.40 "Do trzech razy sztuka"
17.10 "Bezłudna wyspa"
18.10 "Bliżej świata"
19.00 "Śmierć Don Juana" - opera Ro-
mana Palestra wg poematu Oskara
W. Miłosza
20.00 "Modliszka" (cz. 2 - ost.) - film prod.
ang.
21.00 Panorama
21.30 "Godzina szczerości"
22.30 Comeback Macieja Zembatego
23.20 "Legendy filmu" - Katherine Hep-
burn
24.00 Panorama
0.10 Zakończenie programu

PONIEDZIAŁEK

PROGRAM 1

16.00 Program dnia
16.05 Teleferie z "Luzem"
17.00 Teleexpress
17.20 "Ali" - serial prod. USA
18.10 Antena
18.25 "Podróże na kresy" - film doku-
mentalny
19.00 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.10 Teatr Telewizji: "Nieżyjący Max"
21.25 Antonina Gordon-Górecka - Por-
tret aktorki
21.45 Good News Festival
22.45 Wiadomości wieczorne
23.00 Kino Europejskie: "Mefisto" - film
fab. prod. węgiersko-niemieckiej
01.30 Zakończenie programu

PROGRAM 2

16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 Ojczyzna-polszczyzna
17.00 "Ulica Sezamkowa" - program dla
dzieci
18.00 Program lokalny
19.30 "Spotkanie z magią" (1) - progr.
rozrywkowy prod. angielskiej
19.00 "Pokolenia" - serial prod. USA
19.20 Aktualności - Fotel "Dwójki"
19.30 "Muzyczny Festiwal w Łańcu-
cie" - reportaż

20.00 Benefis Jacka Wójcickiego
21.00 Panorama
21.30 Sport
21.40 Punkt widzenia
22.05 "Opowieści z dreszczy-
kiem" (10) - "Szalone hobby" - se-
rial prod. angielskiej
23.00 "997" - kronika kryminalna
24.00 Panorama

WTOREK

PROGRAM 1

8.00 "Dzień dobry" - poranny magazyn
rozmaitości
9.00 Wiadomości poranne
9.10 Teleferie
10.05 "Family album" - amerykański kurs
języka angielskiego
10.30 "Dynastia" - serial prod. USA
11.20 "Świat roślin" - film dok. prod. cze-
chosłowackiej
11.45 "Zielona kraina" - film dok. J. Wa-
lencika
12.00 Wiadomości
16.20 Program dnia
16.25 Kino teleferii: "Partnerzy" - serial
prod. USA
17.00 Teleexpress
17.20 "Cyrk Humberto" (1) - serial prod.
czeskosłowackiej
18.10 "Mr Nobody" - film dok. K. Nowaka
19.00 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.10 "Dynastia" - serial prod. USA
21.00 Tylko w "Jedynce"
22.00 Muzyka ze spektakli Witkace-
go (1)
22.45 Wiadomości wieczorne
22.55 Muzyka ze spektakli Witkace-
go (2)
23.45 "Siódemka" w "Jedynce"

PROGRAM 2

7.30 Panorama
7.40 Przeboje MTV
8.00 Program lokalny
8.30 "Diplodorianie" - serial anim. prod.
francusko-amerykańsko-japoń-
skiej
8.55 "Pokolenia" - serial prod. USA
9.15 Teleklinika dr. Anatolija Kaszpiro-
wskiego
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 Moja modlitwa
17.00 "Ulica Sezamkowa" - program dla
dzieci
18.00 Program lokalny
18.30 "Cudowne lata" - serial prod. USA
18.55 Europuzzle
19.00 "Pokolenia" - serial prod. USA
19.20 Rozmowy o Rzeczypospolitej
19.30 Neptun TV: "Oczi cziome"
20.00 Wielki sport
21.00 Panorama
21.30 Sport
21.40 Perły z lamusa: "Juliette albo klucz
do snów" - film fab. prod. francus-
kiej
23.35 Teleklinika dr. A. Kaszpirowskiego
(powt.)
24.00 Panorama

00.00 9 i 1/2 tygodnia (erotyk USA) -
RTL Plus - Polecamy!

poniedziałek
23.20 "M" - magazyn dla mężczyzn -
RTL Plus

wtorek
20.15 Black Lady (krym. USA) - RTL
Plus

EUROSPORT

środa

11.00 koszykówka: mistrzostwa Europy
drużyn klubowych (mecz Partizan
Belgrad - Philips Mediolan, powtó-
rzenie)
12.30 koszykówka: mistrzostwa Europy
drużyn klubowych (mecz Badalona -
Estudiantes, powtórzenie)
14.00 tenis
17.00 tenis: przegląd wydarzeń
18.00 wyścigi ciężarówek w Kemorze w
Czechosłowacji
18.30 automobilizm: Rajd Niemiecki
22.00 piłka nożna: mecz półfinałowy
mistrzostw Europy (powtórzenie)
23.30 wyścigi ciężarówek
00.00 automobilizm: Rajd Niemiecki

czwartek

09.00 koszykówka: mistrzostwa Europy
drużyn klubowych (mecz Estu-
diantes - Philips, powtórzenie)
10.30 koszykówka: mistrzostwa Europy
drużyn klubowych (mecz Partizan -
Badalona, powtórzenie)
12.00 wyścigi ciężarówek
14.00 piłka nożna: finałowy mecz o Pu-
char Europy Sampdoria - Barce-
lona (powtórzenie)
15.45 piłka nożna: finałowy mecz o Pu-
char Zdobywców Werder - Monako
(powtórzenie)
17.30 cyclocross
18.30 wyścigi na rowerach górskich w
Vail w USA
19.00 triathlon na Hawajach
20.00 triathlon w Kassel w Niemczech
22.00 piłka nożna: półfinałowy mecz
mistrzostw Europy (powtórzenie)

piątek

09.00 triathlon na Hawajach
10.00 triathlon w Kassel w Niemczech
10.30 wyścigi na rowerach górskich
11.30 wyścigi ciężarówek
12.00 automobilizm - Rajd Niemiecki
12.30 cyclocross
16.30 piłka nożna: półfinałowy mecz
mistrzostw Europy (powtórzenie)

18.00 piłka nożna: drugi półfinałowy
mecz mistrzostw Europy (powtó-
rzenie)

20.00 piłka nożna: finał mistrzostw Eu-
ropy (na żywo)

22.00 boks
23.00 piłka nożna: finał mistrzostw Eu-
ropy (powtórzenie)

sobota

10.00 piłka nożna: finał mistrzostw Eu-
ropy (powtórzenie)

12.00 boks

13.00 sobota na żywo: wyścig motocyk-
lowy o "Wielką Nagrodę Holandii"
w Assen, rodeo w Paryżu, wyścig
kolarski dookoła Szwajcarii, powtó-
rzenie finałowego meczu o mistr-
zostwo Europy w piłce nożnej i repor-
taż z rajdu samochodowego "Camel
Trophy"

20.00 sport motocyklowy: wyścig w As-
sen w Holandii

22.00 boks

23.30 rodeo

niedziela

10.00 sport motocyklowy: "Wielka Na-
groda Holandii"

12.00 boks

13.30 niedziela na żywo: rodeo w Pary-
żu, mityng lekkoatletyczny w Henge-
lo w Holandii (także powtórze-
nie finałowego meczu o mistrzost-
wo Europy w piłce nożnej i repor-
taż z rajdu samochodowego "Camel
Trophy")

22.00 piłka nożna: finał mistrzostw Eu-
ropy (powtórzenie)

00.00 boks: walczy Henry Maske

poniedziałek

09.00 piłka nożna: podsumowanie mis-
trzostw Europy

13.00 piłka nożna: podsumowanie mis-
trzostw Europy

16.00 automobilizm: "Camel Trophy"
17.00 sport motocyklowy: "Wielka Na-
groda Holandii"

19.00 kick-boks

20.00 boks

22.00 piłka nożna: podsumowanie mis-
trzostw Europy

wtorek

09.00 piłka nożna: podsumowanie mis-
trzostw Europy

12.00 cyclocross

13.00 piłka nożna: podsumowanie mis-
trzostw Europy

16.00 rodeo

17.00 lekka atletyka: mityng w Hengelo

20.00 lekka atletyka: mityng w Helsin-
kach

22.30 boks

CZY BĘDZIE SZKOŁA NA OSIEDLU KAMENA?

dokończenie ze str. 11

"Gaudium et Spes" zadowoliliby kwota 500 mln zł. Natomiast Zarząd Miasta stoi na stanowisku, by zwrócić wszelkie udokumentowane nakłady, uwzględniając oczywiście stopień inflacji. Teoretycznie mogłoby to być nawet większa suma. Przedstawione rachunki opiewają na kwotę 67 mln zł. Nawet po rewalory-

zacji jest to dużo mniej niż pół mi-
liarda.

Dopóty dopóki sprawa budynku nie zostanie ostatecznie uregulowana, kuratorium nie zamierza umieszczać tam szkoły. Pozostaje pytanie, czy po wakacjach dzieci z Kamenu nadal będą miały do szkoły "pod górkę", czy też może zwycięży kompromis?

(rl)

TV-SAT 24 - 30 VI

FILMY

środa

11.25 Casanova junior (kom. USA) -
PRO 7
14.00 Ogród złego (western USA) -
PRO 7
02.35 Wielkie żarcie (fr. wt.) - PRO 7 -
Polecamy!

czwartek

20.15 Oddział szturmowy Avola (wojen-
ny wujek) - PRO 7
Mini Playback Show - RTL Plus
21.15 Wołanie o pomoc (dramatyczne
akcje ratunkowe) - RTL Plus

piątek

09.25 Nadzwyczajny sąd kamy Harre-
go (kom. show USA) - PRO 7
20.15 Dwóch marynarzy na górkim

pastwisku (kom. niem.) - RTL Plus
22.00 Czterech chce na górę (sex-
kom) - RTL Plus
23.20 Calahan (krym. USA) - PRO 7
23.30 Nocne mary - mordercze sny (hor-
ror USA) - RTL Plus
01.10 Frankenstein (horror USA) - RTL
Plus

sobota

13.00 Wojownicze żółwie Ninja (anim.
USA) - RTL Plus
13.30 American Gladiators - RTL Plus
15.00 Knight Rider (serial USA) - RTL
Plus
23.00 prostytutka z 18 karata (softsex
belg. wt.) - RTL Plus

niedziela

14.05 W świecie dzikich zwierząt (do-
kum.) - PRO 7
16.00 Fantomas (kom. fr. wt.) - RTL Plus
22.15 Oskarżenie (krym. USA) - PRO 7 -
Polecamy!

NAJTAŃSZE OGŁOSZENIA

W "TYGODNIKU SUWAŁSKIM"

1000 zł za 1 cm²

Masz poczucie humoru? - TAK. Czytaj! - NIE. Opuść!

HYDE PARK

PRZECIEKI - ZMYŚLENIA - PLOTKI - DOMYSŁY - FAKTY (czasami) - DOWCIPY
NIEODPOWIEDZIALNY I MANIPULOWANY MAGAZYN "TS"

SZEPTANKI

W Elku mamy diecezję. Suwalcza nie cieszą się z tego faktu. Wszak każdy rozumie, że powołanie w mieście wojewódzkim archidiecezji wymaga utworzenia kilku diecezji w terenie.

Fama głosi, że niedawne spłoniecie w Suwałkach stodoły nie było przypadkowe. Całkiem prawdopodobne jest, że nadal będą płonęły w Suwałkach stodoły, chlewiki, stogi itp. "HYDE PARK" uważa, że sprawców należy szukać wśród tych, którzy pragną utrzymać za wszelką cenę wojewódzki status miasta. Degradacja miasta to często też degradacja wielu osób. Z nieoficjalnych źródeł wiemy, że usunięcie wymienionych obiektów jest jednym z warunków, aby nadal Suwałki były lokalną metropolią. Pilnujmy więc na okrągło naszej kolorystycznej substancji miasta.

W ub. roku kolegium w Suwałkach orzekło kary grzywnien na łączną kwotę 432 mln zł. Tegoroczny plan wynosi 750 mln zł. Łatwo zauważyć, że wzrost ma być o wiele wyższy, aniżeli wzrost naszych płac. "HYDE PARK" jednak wierzy, że ambitny plan zostanie wykonany, a może nawet przekroczony. Wystarczy jedynie częściej pobić żonę, wypić przed jazdą samochodem, rowerem, zaprzęgiem itp. Czyli prawie każdy może w tym kierunku coś zdziałać. Gorzej będzie, gdy większość - zamiast szybko płacić - uprze się przy odsiadce w areszcie. A może jednak w areszcie zastosować takie "atrakcje", że na-

wet przelicznik: 1 dzień aresztu = pół mln zł zniechęci do odsiadki?

W obliczu zagrażającego niebezpieczeństwa każdy suwalczanin może dzwonić pod numer 70-95 i wezwać na pomoc specjalną służbę wojewody suwalskiego. Niestety, jak na razie niebezpieczeństwami nie są: chroniczne bezrobocie, brak środków do życia, dachu nad głową itp. Natomiast groźne są: gradobicie, wchura, epidemia (grypy też?) itp. A może jednak łatwiej przeżyć np. gradobicie?

Co pewien czas odbywają się w Suwałkach różne seminaria, spotkania, narady itp. na temat przeciwdziałania lokalnemu bezrobociu. Są one tak owocne, że nadal trzymamy w kraju palmę pierwszeństwa w tym zakresie, a liczba bezrobotnych szybko rośnie. A może by tak eksperymentalnie koszty tych imprez przeznaczyć na rzeczywistą pomoc bezrobotnym?

W Anglii wyhodowano dżdżownic, które przerabiają śmieci na kompost. Szkoda że wiceprezydent P. Hołdyński, który służbowo przebywał w tym kraju, nie przywiózł chociaż jednej pary tych dżdżownic. Po rozmnożeniu mogłyby one zastąpić wielomiliardową suwalską inwestycję - kompostownię i uratować budżet miejski. Również wypuszczenie tych dżdżownic do różnych suwalskich biur, urzędów i siedzib wielu organizacji - zawalonych przeróżnymi dokumentami, propagandową siecią, instrukcjami, jedynie słusznymi programami itd. - pozwoliłoby uzyskać duże ilości cennego kompostu.

Listy Listy

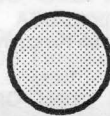
CZEKAM NA SPRAWIEDLIWOŚĆ!

W okresie komuny byłem często represjonowany. Wielokrotnie mnie zatrzymywano. Karał mnie sąd i kolegium. Przez pewien okres musiałem się ukrywać. Niestety, do chwili obecnej nie otrzymałem żadnego odszkodowania, a nie zaproponowano mi także atrakcyjnej pracy. Całkowicie zawiodłem się na nowej władzy.

Wacław Cyk
Osiedle Zastawie

- "HYDE PARK" zainteresował się Pana przeszłością. Podane przez Pana fakty okazały się całkowicie

zgodne z prawdą. Wprawdzie zatrzymywany był Pan jedynie w izbie wytrzeźwień, ale było to na pewno ewidentne naruszenie wolności osobistej. Wyrok sądu i kolegium dotyczył znęcania się nad rodziną, a wspomniane przez Pana ukrywanie się związane było z uchylaniem się od płacenia alimentów. Jednak te srogiły nie mogą zmienić faktu, że odbywało to się w okresie rządów komuny i jako represjonowany ma Pan prawo do zadośćuczynienia i odszkodowań.

Ogłoszenie

Ponieważ na terenie Suwałk są kłopoty z uruchomieniem szaletów publicznych, już niedługo będą dokonywane w naszym mieście eksperymentalne testy. Może się do nich zgłosić każdy z mieszkańców Suwałk. Test będzie polegał na wyznaczeniu maksymalnego okresu noszenia pojedynczej pieluchy typu PAMPERS (zawsze ciepło, zawsze sucho). O ile próby wypadną pozytywnie, każdy "obcy", np. turysta, który chce wkroczyć do naszego miasta, będzie zobowiązany do założenia wspomnianej pieluchy. Odmowa będzie powodowała natychmiastowe usunięcie z miasta.

Prosimy, aby osoby mocno uczulone na specyficzne zapachy raczej nie zbliżały się do testujących.

PORADNIK

Z BRUKU DO LANCII (3)

Reżyseria spotkania przedwyborczego Tylko naiwny kandydat może liczyć, że podczas kampanii wyborczej będzie się spotykał ze spontanicznym aplauzem słuchaczy. Wyborcy są na ogół bardzo krytyczni i nieskorzy do odruchów poparcia. Dlatego też musisz pewne sytuacje wyreżyserować, zatrudniając do tego pozostałych członków partii oraz bliższą i dalszą rodzinę. Oto kilka

chwytów, które dobrze zagrane mogą zwiększyć liczbę przychylnych ci wyborców:

- wznoszenie okrzyków pozytywnych dla ciebie, np.: "dobrze mówi", "znam go - to uczciwy człowiek", "to jest to, czego potrzebujemy" lub inne wcześniej uzgodnione;

- wywoływanie oklasków podczas twojej prezentacji i po każdej

twojej odpowiedzi na pytania;

- zadawanie tzw. spontanicznych pytań, na które masz mocne odpowiedzi;

- oddanie na chwilę przez niby przypadkowego wyborcę w twoje ręce małego dziecka, które powinien zacząć czule głaskać i jednocześnie mówić, że chcesz mu zapewnić lepsze życie niż dotychczasowe (wywiera to szczególnie duży wpływ na kobiety);

- zadbać, aby na koniec twojego wystąpienia wręczono ci kwiaty, a kumple wywołali małą owację. Dobrze jest, gdy kilka osób podbiegnie

do ciebie i uściśnie twą rękę. Kobiety mogą cię nawet delikatnie pocałować.

Jak widzisz, przygotowanie takiego spektaklu wymaga sporej inwencji. Jednocześnie musisz przygotować pewne chwytły, które pozwolą osłabić twego rywala. Ale o tym już następnym razem.

prof. A. BYLENACHAMA

HYDE PARK
Pod redakcją JERZEGO BROCA